

Comtesse de Ségur

Quán THIÊN THẦN

NHÀ XUẤT BẢN HÀ NỘI

Quán thiên thần

Comtesse de Ségur

quán thiên thần

Comtesse de Ségur

Bìa: NXB Hà Nội

Nguồn: Internet

Trình bày: Muôn Phương

Muôn phương góp lại, trả về muôn phương

**quán
thiên thần**

COMTESSE DE SÉGUR

LƯỢC TRUYỆN

“Quán Thiên Thần” là một câu chuyện nhân văn, đầy ý nghĩa mở đầu bằng hình ảnh hai cậu bé tội nghiệp bị bỏ rơi. Đó là một hôm trời tối, lạnh và mưa. Ai đi trên đường cũng đều muốn mau chóng về nhà để ở bên gia đình đầm ấm. Nhưng ở đâu đó một góc đường lạnh lẽo lại có hai đứa trẻ cùng nằm ngủ.

Hai đứa trẻ nhìn rất nhỏ. Đứa bé khoảng ba tuổi và đứa lớn chừng khoảng 6 tuổi. Anh lớn tuy chỉ mới 6 tuổi nhưng đã có những suy nghĩ và hành động vô

cùng hiểu chuyện và thương em. Tất cả những gì tốt đẹp nhất cậu có thể có được đều nhường cho đứa em của mình. Lúc nào cậu cũng nói mình đã lớn nên không cần những thứ ấy nữa. Nhưng dường như cậu lại quên mất rằng mình chỉ mới 6 tuổi.

Một người đàn ông dắt một chú chó đi trên con đường ấy. Chú chó không tiếp tục đi mà lại dẫn chủ đến chỗ của hai đứa trẻ. Người đàn ông cảm thấy hai đứa trẻ thật sự tội nghiệp và không biết bậc cha mẹ nào lại nhẫn tâm bỏ chúng như vậy. Thế rồi, anh quyết định sẽ dẫn hai đứa trẻ đi theo anh đến một quán trọ...

CHƯƠNG 1

HAI ĐỨA TRẺ BỊ BỎ RƠI

rời tối và lạnh. Mưa mau hạt. Dưới gốc cây sên già, rậm rạp bên lề đường, có hai đứa trẻ đang nằm ngủ. Đứa nhỏ ba tuổi, nằm dài trên đồng lá; đứa lớn sáu tuổi, nằm áp lên chân đứa nhỏ để ủ ấm cho nó. Đứa nhỏ mặc quần áo len thường nhưng đủ ấm, trên người đắp chiếc áo vét của đứa lớn. Thằng anh nằm rét run. Chốc chốc, làm toàn thân nó run lên. Nó chỉ mặc có chiếc sơ mi

và chiếc quần đã mục. Nét mặt có vẻ đau khổ, những giọt nước mắt còn đọng trên đôi má gầy guộc. Tuy thế nó vẫn ngủ say sưa. Một tay nó nắm chiếc huân chương buộc sợi dây màu đen quàng qua cổ, tay kia nắm tay đứa bé để tay đứa bé khỏi lạnh. Hai đứa trẻ giống nhau, chắc là anh em, nhưng đứa bé trông tươi tỉnh, hai má căng tròn. Nó không phải chịu đói rét như anh.

Sáng ra, lúc hai đứa trẻ còn đang ngủ, một người đàn ông đi qua đường, theo sau là một con chó giống vùng núi Saint Bernard.

Người đàn ông có dáng nhà binh, vừa đi vừa huýt sáo, không nhìn ngang nhìn ngửa. Con chó thủng thẳng chạy theo. Đến gần chỗ hai đứa trẻ đang ngủ, nó ghéech mắt, dỏng tai, rồi lao đến nhưng không sủa. Nó nhìn hai đứa trẻ, đánh

hơi, liếm tay, khẽ gù để gọi chủ, nhưng không làm chúng thức dậy. Người đàn ông đứng lại, ngoái nhìn và gọi:

- Capitaine, đi nào!

Con chó vẫn đứng im, chỉ gằm gù, lần này to hơn, dài hơn.

Người đi đường đoán có chuyện gì bất thường, anh ta lại gần con chó và ngạc nhiên khi nhìn thấy hai đứa trẻ bị bỏ rơi. Thấy chúng bất động, anh đã tưởng chúng chết, nhưng cúi xuống nghe, thấy vẫn còn thở. Sờ vào tay vào má đứa bé, thấy không lạnh lắm; nhưng tay và má đứa lớn thì lạnh cứng. Nhiều giọt nước mưa từ kẽ lá rơi xuống đầu, xuống vai nó.

“Tội nghiệp!” - Anh lẩm bẩm một mình - Không khéo chúng chết mất,

quanh chúng chẳng thấy thức ăn, đồ mặc gì cả. Ai lại bỏ chúng trên đường thế này?

Làm thế nào bây giờ? Để chúng ở đây cũng tức là để cho chúng chết. Mà đem theo mình thì đường còn xa lắm, lại đi bộ, chúng theo sao được.

Trong khi anh đang suy nghĩ thì con chó bồn chồn bắt đầu sủa. Nghe tiếng, thằng lớn thức dậy. Nó mở mắt nhìn anh ta, vừa ngỡ ngàng vừa cầu khẩn, rồi lại nhìn con chó, vuốt ve nó và nói:

- Thôi đừng sủa nữa! Để cho em tao ngủ. Nó đang ốm chỗi, tao phải ủ mãi cho nó đấy.

- Thế thì sao? Cháu cũng lạnh lắm đấy chứ! - Người đi đường hỏi.

Đứa trẻ:

- Cháu thì không hề gì. Cháu lớn, cháu khỏe; nó thì khác, nó bé, hễ đói rét là nó khóc.

Người đi đường:

- Sao các cháu chỉ có một mình ở đây?

Đứa trẻ:

- Vì mẹ cháu chết, bố cháu bị cảnh sát bắt, chúng cháu không có nhà cửa, chúng cháu chỉ có một mình.

Người đi đường:

- Cảnh sát bắt bố cháu đi làm gì ?

Đứa trẻ:

- Cháu không biết, có lẽ để cho bố cháu bán, bố cháu hết bánh rồi.

Người đi đường:

- Ai cho các cháu ăn?

Đứa trẻ:

- Ai cho thì chúng cháu ăn.

Người đi đường:

- Có đủ ăn không?

Đứa trẻ:

- Có khi đủ, có khi không. Nhưng em cháu thì cứ phải cho nó ăn đủ.

Người đi đường:

- Vậy là có những ngày cháu nhịn đói.

Đứa trẻ:

- Không sao ạ. Vì cháu lớn.

Nghe đứa trẻ nói, người đi đường rất cảm động về lòng hiếu thảo của nó và

quyết định đưa hai anh em nó về làng gần đây.

“Mình sẽ nhờ một người tốt trông nom, khi nào mình trở lại sẽ hay. Biết đâu bố chúng không quay về” - Người đi đường nghĩ vậy và hỏi tiếp:

- Cháu tên gì ?

- Cháu là Jacques, em cháu là Paul.

- Cháu có muốn theo chú không ?
Chú sẽ chăm nom.

- Thế còn em Paul cháu?

- Cả Paul nữa. Cháu đánh thức nó dậy rồi đi.

- Nhưng Paul mệt; nó không theo kịp chú.

- Chú để nó lên lưng con Capitaine.
Cháu yên tâm.

Người đi đường nâng thằng Paul đang ngủ, đặt lên lưng con chó, gặt đầu gục vào cổ. Xong rồi anh cởi áo khoác đắp cho nó. Anh còn buộc hai tay áo vào nhau, dưới bụng con chó, cho thằng bé khỏi ngã.

- Này! - anh bảo thằng Jacques - áo cháu đây, mặc vào cho khỏi rét, rồi đi.

Jacques đứng dậy, nhưng lão đảo và ngã vật xuống. Nước mắt giàn giụa, mệt và lạnh, nó không bước đi nổi.

Người đi đường:

- Cháu sao vậy? Sao lại khóc?

Jacques:

- Cháu không đi được, cháu mệt quá.

Người đi đường:

- Hay là cháu ốm?

Jacques:

- Không, cháu thấy đói quá, suốt ngày hôm qua cháu không ăn gì; có mỗi miếng bánh thì để cho em cháu.

Người đi đường nghe nó nói mà muốn khóc được. Anh rút từ trong túi ra một miếng bánh, một miếng phó-mát và một chai nước ngọt đưa cho nó.

Hai mắt nó sáng lên. Sắp đưa bánh lên miệng thì nó dừng ngay lại, nhìn sang phía thẳng em:

- Thế còn em Paul cháu, nó không có gì ăn? Hay cháu để miếng bánh này cho nó? - Jacques nói như hỏi người đi đường.

- Còn phần Paul đây. Cháu cứ ăn đi. Yên tâm.

Jacques không đợi giục đến lần thứ hai. Nó ăn ngon lành, luôn miệng nhắc lại:

- Cháu cảm ơn chú, chú tốt quá. Cháu cầu Thánh Đồng Trinh phù hộ cho chú được mọi sự tốt lành.

Ăn uống no nê rồi, nó thấy người khỏe ra và nói là đã sẵn sàng đi được. Con chó Capitaine vẫn đứng cạnh Jacques. Hơi ấm của nó làm cho Paul nóng người lên và ngủ thật say. Người đàn ông dắt tay nó đi. Con Capitaine theo sau, chậm rãi từng bước, cho đỡ xóc để khỏi đánh thức thằng bé dậy. Người đàn ông vừa đi vừa hỏi chuyện thằng Jacques và được biết là mẹ nó chết sau một đợt ốm dài ngày, đã phải bán tất cả đồ đạc, quần áo, cuối cùng bánh mì cũng không đủ ăn, bố nó buồn lắm.

- Một hôm, Jacques nói, cảnh sát đến tìm bố cháu. Bố không muốn đi, cứ ôm lấy anh em cháu và rên rỉ: «Các con ơi, khổ thân các con.» Mấy người cảnh sát phải giục mãi «Đi thôi!» Rồi một người cảnh sát cho cháu một miếng bánh và dỗ: «Cháu ở đây với em. Chú sẽ quay lại đón». Cháu đưa miếng bánh cho em cháu rồi ngồi đợi, nhưng không thấy ai lại đón. Cháu dắt em cháu đi rất lâu. Gặp một nhà đang ăn, cháu xin cho em một chút, người ta bảo anh em cháu ngồi xuống và cho mỗi đứa một miếng bánh. Xong, họ lại cho chúng cháu vào giường ngủ. Lúc chúng cháu thức dậy, người ta cho mỗi đứa một cái bánh. Chúng cháu bỏ vào túi và chào để đi. «Chúa phù hộ các cháu» mọi người nói và nhìn theo. Chúng cháu đã đi như thế nhiều ngày. Hôm qua đang đi thì gặp mưa. Chẳng thấy có nhà cửa gì, cháu đã cho em Paul

miếng bánh cháu để dành, rồi vun lá dưới gốc cây sên cho nó nằm. Nó khóc vì rét. Cháu nhớ lời mẹ cháu thường dặn «Hãy cầu Đức Mẹ Đồng Trinh, người sẽ cứu giúp». Cháu đã cầu Đức Mẹ. Người đã phán bảo cháu cởi áo đắp cho em, rồi nằm đè lên chân em cho nóng lên. Thế là nó thiu thiu ngủ đi. Đức Mẹ đã phù hộ cho anh em cháu. Cháu cảm ơn Đức Mẹ nhân từ, và cầu xin Người hôm sau phù hộ cho có ăn, vì cháu đói lắm. Em cháu cũng không có gì để ăn. Cháu khóc rồi cũng ngủ đi. Và Đức Mẹ Đồng Trinh đã dẫn dắt chú đến dưới gốc cây sên. Đức Mẹ lòng lành, Người nhân từ quá. Mẹ cháu thường khuyên: «Khi con cần gì hãy cầu xin Đức Mẹ, Người sẽ phù hộ».

Người đàn ông không nói gì, nắm chặt tay đứa bé, lặng lẽ bước đi. Được một lúc, anh thấy nó đi chậm lại.

- Cháu mệt à? - Anh ân cần hỏi.

- Không, cháu vẫn đi được, đến làng sẽ nghỉ.

Người đàn ông nhắc nó đặt lên vai.

- Thế này đi nhanh hơn, anh nói.

Jacques:

- Cháu nặng, như vậy chú mệt, chú ạ.

Người đàn ông:

- Không sao! Cháu yên tâm. Đi lính lúc hành quân, chú còn mang nặng hơn.

Jacques:

- Chú là lính à? Hay là cảnh sát?

Người đàn ông mỉm cười:

- Không phải cảnh sát. Chú hoàn thành, giải ngũ rồi.

Jacques:

- Chú tên gì?

Người đàn ông:

- Moutier.

Jacques:

- Cháu sẽ không bao giờ quên tên chú, chú Moutier ạ.

Người đàn ông:

- Chú cũng không bao giờ quên tên cháu, Jacques ạ. Cháu là đứa trẻ ngoan, một người anh tốt.

* * *

Từ lúc đặt thẳng Jacques lên vai, Moutier đi nhanh hơn. Chẳng mấy chốc đã đến cổng làng. Anh dừng lại trước một quán trọ và hỏi:

- Có chỗ cho tôi với hai đứa bé và một cho chó không?

- Tôi chỉ cho người trọ thôi, không có chỗ cho chó - Chủ quán trả lời.

- Vậy thì thôi, cả người cũng thôi - Moutier vừa nói vừa đi.

Chủ quán nhìn theo, vẻ buồn bực. Anh ta tiếc đã không nhận. «Người đi đường có vẻ quý con chó lắm, giá mà nhận chắc được trả nhiều tiền.»

- Này ông đi đường ơi! - Chủ quán chạy theo gọi.

- Ông cần gì? - Moutier hỏi.

Chủ quán:

- Tôi có chỗ trọ đây, cả cho chó nữa.

Moutier:

- Thôi tôi không cần nữa.

Chủ quán:

- Trong làng này, không có chỗ nào hơn đâu.

Moutier:

- Không cần.

Chủ quán:

- Ông chê à?

Moutier:

- Ông chả chê trước là gì?

Chủ quán:

- Lạy Chúa. Tại tôi không nhìn thấy ông. Tôi vội vàng quá.

Moutier:

- Tôi cũng vậy. Lúc đầu tôi không nhìn kỹ ông như bây giờ. Cảm ơn ông đã vội vàng. Tôi đi chỗ khác.

Moutier quay lưng đi, đến một quán trọ khác, bề ngoài trông giản dị, ở đầu làng, để mặc tên chủ quán đầu tiên giật tím mặt, tức sôi vì đã để lỡ một cơ hội kiếm tiền...

CHƯƠNG 2

QUÁN THIÊN THẦN

«Có chỗ trọ cho tôi, cho hai đứa trẻ và con chó của tôi không?»

Moutier hỏi người chủ quán ở đầu làng.

- Có, mời anh vào nhà, có đủ chỗ cho cả đoàn - Chủ quán trả lời, giọng phấn khởi.

Một phụ nữ có nét mặt tươi cười xuất hiện ở ngưỡng cửa.

- Mời anh vào! - để tôi giải phóng cho anh chàng kỹ sỹ này! - chị vừa nói vừa cười và bế thằng Jacques từ trên vai anh Moutier xuống. Lại còn thằng Cún đang ngủ trên lưng con chó nữa! Thằng bé kháu khỉnh quá, con chó cũng xinh! Nó cứ ngay ra như một con chó bằng chì, sợ làm thằng bé thức dậy!

Nhưng nghe tiếng ào xào xung quanh thằng Paul cũng thức dậy. Nó mở mắt nhìn. Không thấy anh đâu, nó mếu và gọi, giọng run run:

- Anh Jacques! Anh Jacques đâu rồi?

Jacques:

- Anh đây Paul ạ, anh đây. Chúng ta gặp may. Em có nhìn thấy chú này không? Chú ấy tốt quá, đưa chúng ta đến đây. Em sắp được ăn đấy. Có phải không

chú? Paul sắp được ăn phải không chú?

Moutier:

- Đúng cháu ạ. Bánh và cả thức ăn nữa.

Bà chủ quán lắng nghe, vẻ ngạc nhiên.

Moutier:

- Bà chưa hiểu gì cả. Có đúng thế không, bà chủ quán? Chuyện này, tôi sẽ kể cho bà nghe. Tôi nhặt được hai đứa trẻ này ở trong rừng và đưa về đây. Thằng bé này - anh nói và âu yếm xoa tay lên đầu Jacques, - là một đứa trẻ ngoan và tốt bụng. Tôi sẽ kể về nó. Nhưng bà hãy cho bọn tôi ăn đã, hai đứa bé này đói lắm rồi. Cho chúng tôi món gì ngon ấy. Con chó này thì cứ để tôi phục vụ, người bạn lâu năm của tôi đấy, phải không Capitaine?

Con Capitaine khóa đuôi và liếm tay Moutier để xác nhận lời nói của chủ. Moutier tháo chiếc áo đang đắp cho Paul và đặt nó xuống đất. Paul nhìn mọi người, mỉm cười với Jacques, với Moutier và ôm chầm lấy con Capitaine. Bà chủ quán dọn bàn ăn. Bà để hai đứa trẻ ngồi lên ghế, đặt trước mỗi đứa trẻ một đĩa xúp, một lát bánh, rồi bày lên bàn nào là phó-mát, nào là bơ, củ cải xà và rau xà lách.

- Nào, mời anh. hãy ăn trước những món này - bà chủ quán nói với Moutier - Phó mát ngon đấy, bơ cũng thế. Củ cải vừa mới đào, còn xà lách thì trộn kỹ rồi.

Moutier ngồi vào bàn. Paul và Jacques đang đói lao vội vào món xúp. Jacques nhìn em ăn vài thìa, thấy Paul ăn một mình được, mới yên trí và bắt đầu ăn. Ăn súp xong, Jacques đưa em bánh

và bơ, và nước ngọt. Rồi đến món thịt cừu hầm đỗ và khoai. Nét mặt Jacques rạng rỡ hẳn lên. Paul chốc chốc lại nắm tay anh nó mà hôn. Jacques chăm sóc em chu đáo đến cảm động. Không một lúc nào rời em. Cái gì cũng dành cho em trước, còn nó thì sau. Moutier để ý theo dõi anh cũng thấy sung sướng.

«Tội nghiệp hai đứa trẻ! - Anh nghĩ thầm - Nếu con Capitaine không phát hiện được, chúng sẽ như thế nào. Thằng bé Jacques này ngoan quá, yêu em, chăm sóc em rất mực; không biết giải quyết cho chúng thế nào đây? Lạy Chúa, hãy chỉ bảo cho con.»

Bà chủ quán cũng quan sát sự chăm sóc của Jacques đối với em và chú ý đến nét mặt hiền lành của Moutier. Bà vẫn chờ đợi anh kể câu chuyện đã hứa, gấp cho anh những miếng ngon, rót cho anh

những cốc rượu đầy. Hai đứa trẻ không ăn nữa, ngội tựa lưng vào ghế và bắt đầu ngáp. Moutier bảo chúng:

- Hãy đi chơi một lúc đã, các cháu.

- Chơi ở đâu, chú? - Jacques hỏi, đứng dậy khỏi ghế, rồi bế em nó để xuống đất.

Moutier:

- Chú cũng không biết. Bà chủ quán, bà chỉ giúp chỗ cho hai cháu!

- Ra đây, các cháu, ra ngoài vườn - bà chủ quán nói và mở cửa sau - ở cuối đường đi có chậu nước đầy và gáo múc. Các cháu hãy tưới rau và hoa đi.

Jacques:

- Cháu có thể lấy nước để rửa cho em cháu được không ạ?

Bà chủ quán:

- Được. Nhưng đừng làm ướt chân.

Paul và Jacques đã đi khuất ra ngoài vườn, đang cười nói râm ran. Moutier vừa ăn vừa suy nghĩ. Bà chủ quán kéo ghế ngồi trước mặt anh, đợi anh ăn xong để dọn bàn. Moutier uống nốt ngụm rượu trong cốc, ngẩng lên nhìn bà chủ quán, mỉm cười và hỏi:

- Bà có muốn nghe câu chuyện về hai đứa trẻ? Chuyện thế này, cũng không dài lắm đâu. Rồi bà giúp tôi cách giải quyết.

Moutier kể cho bà chủ quán nghe anh đã bắt gặp hai đứa trẻ như thế nào, anh nhắc lại với giọng nói run run đầy xúc động những quan tâm săn sóc của Jacques đối với em, lòng nhiệt tình, tinh thần quả cảm chống chọi với gian khổ

cùng với đức tin vào Thánh Đồng Trinh của nó.

Và bây giờ bà đã hiểu rõ đầu đuôi sự việc, anh nói, bà hãy bảo tôi nên giải quyết thế nào đối với hai đứa trẻ này? Bỏ mặc chúng thì tôi không đang tâm. Như vậy là trút bỏ một gánh nặng mà tôi có điều kiện đảm nhận được, hơn nữa, còn là từ bỏ một ân huệ mà Chúa ban cho tôi. Nhưng tôi còn phải xa, tôi xuất ngũ và nay về nhà, cách đây bốn chặng, mỗi chặng bảy tám dặm. Làm thế nào đem chúng theo trong lúc mưa gió lầy lội như thế này? Tôi lại là đàn ông, đem chúng về tôi biết trông nom làm sao. Anh tôi cũng bán quán như bà, bận suốt ngày. Bố mẹ tôi đã qui tiên cả. Các chị tôi đông con. Vậy mà lại thêm hai đứa trẻ bố chẳng có, mẹ thì không, tiền bạc không một xu. Bà chủ quán, bà là người tử tế... bà hãy bảo

tôi... vào địa vị tôi, bà làm thế nào?

Bà chủ quán:

- Làm thế nào?... Làm thế nào?... Tôi thấy cũng khó thật.

Moutier:

- Vậy tôi mới phải hỏi bà.

Bà chủ quán:

- Làm thế nào à?... Trước hết là không nên để chúng lang thang.

Moutier:

- Tôi cũng nghĩ như thế.

Bà chủ quán:

- Chỉ có một cách... không biết anh có đồng ý?

Moutier:

- Có lẽ tôi đã đồng ý. Bà cứ nói đi.

Bà chủ quán:

- Để chúng ở đây với tôi.

Moutier nhìn bà chủ quán với vẻ ngạc nhiên, làm bà cuối gằm và ửng mặt lên như vừa nói một điều sai lầm.

- Tôi biết ngay là anh không tán thành - bà chủ quán nói như hối hận - Anh cho là tôi không tốt, tôi sẽ để chúng lay lắt, sống khổ sở...

Moutier:

- Tôi không nói thế, không nghĩ thế đâu, bà chủ quán ạ. Chỉ có điều... chỉ có điều... Tôi xin nói thật là tôi chưa biết bà nhiều lắm.

Bà chủ quán:

- Anh cứ nói thẳng là anh chưa biết gì về tôi. Anh có thể đi hỏi những người gần đây xem tôi, bà Blidot, là người thế nào. Anh hỏi cha xứ, hỏi ông hàng thịt, bác chữa xe, ông bịt móng ngựa, thầy giáo, bà bán bánh, chị hàng xóm và những người khác nữa. Họ sẽ cho anh biết tôi không phải là người xấu. Tôi góa chồng, năm nay hăm sáu tuổi, không có con, tôi sống với cô em gái năm nay mười bảy tuổi. Chúng tôi sống không đến nỗi nào, không thiếu thốn gì. Ngoài ra còn để dành mỗi năm một ít gửi tiết kiệm. Tôi chỉ thiếu trẻ con. Bây giờ lại có hai đứa bé này. Anh để tôi giữ cho. Tôi không đòi hỏi gì cả, cũng không lợi dụng gì chúng. Tôi chăm nom chúng, không để chúng khổ đâu. Anh có thể yên tâm.

Moutier đứng dậy, nắm hai bàn tay bà chủ quán và nhìn bà với lòng biết ơn

sâu sắc.

- Cảm ơn bà, rất cảm ơn; nhà cha xứ ở đâu, thưa bà?

- Gần đây, ngay trước mặt. Khu vườn của giáo đường, anh đẩy cổng mà vào.

Moutier đội mũ, đến gặp cha xứ để hỏi thăm về bà Blidot, và xin một lời khuyên. Mười lăm phút sau, anh quay về, vui vẻ, bình tĩnh, chắc là kết quả khả quan.

* * *

Bà sẽ có mấy cháu bé, bà chủ quán tuyệt diệu của tôi, ngày mai tôi để các cháu ở lại đây với bà; bà có đồng ý cho tôi ở lại đến ngày mai không?

Bà chủ quán:

- Anh muốn ở lại đến bao lâu thì ở. Chắc anh muốn có thêm một thời gian để xem tôi là người như thế nào và xem tôi sắp xếp cho các con tôi thế nào... Tôi đã có thể gọi chúng ta «các con tôi», phải thế không?

Moutier:

- Chúng cũng là con tôi nữa chứ. Sẽ có ngày tôi về thăm chúng.

Bà chủ quán:

- Bao giờ anh về được thì về. Lúc nào cũng sẵn sàng có giường cho anh ngủ, có bánh mì và rượu để đãi anh. Thôi, bây giờ tôi phải đi xem các con tôi thế nào đây. Tôi bắt đầu công việc của người làm mẹ đây. Trước hết phải để chúng nằm không xa tôi và cô em tôi. Rồi phải sắm sửa quần áo, chăn màn, giày dép cho chúng.

Moutier:

- Đúng đấy. Tôi chưa nghĩ đến. Thật là phiền bà quá. Cũng chẳng giấu gì bà, tôi không có điều kiện chi trả những món tiền ấy đâu, tôi chỉ còn đủ tiền ăn đường và mười franc để dự phòng những bất trắc, như vá một chỗ áo rách, khâu một chỗ giày đứt chỉ, giúp một người nghèo... Tôi định chia đôi, để lại cho bà năm franc.

Bà chủ quán:

- Anh cứ giữ cả, không cần phải để lại. Tôi sẽ tự lo được, anh có lòng thế là quý rồi. Hai đứa trẻ sẽ không thiếu thốn gì.

Bà chủ quán đứng dậy mỉm cười, âu yếm gật đầu và đi ra...

CHƯƠNG 3

THÔNG BÁO

Bà Blidot gọi cô em gái Elfit đang giặt quần áo, kể cho cô nghe chuyện vừa rồi và nhờ cô giúp một tay bố trí phòng ở cho hai đứa trẻ gần phòng hai chị em bà.

- Thật là Trời đem cho chúng lại cho ta để thêm vui cửa, vui nhà - Elfit nói - Chúng có xinh không chị ? Có ngoan không?

Bà Blidot:

- Có xinh không, có ngoan không à?
Em cứ đến mà xem. Chúng không phải
là những đứa khó bảo, không như lũ trẻ
nhà ông Penaud trước nhà ta đâu.

Elfit:

- Được. Vậy chúng đang ở đâu, em
phải đến xem tận nơi mới được. Chúng
đang ở trong phòng à chị?

Bà Blidot:

- Không. Chúng đang ở ngoài vườn.

Elfit chạy ra vườn, Jacques đang nhặt
cỏ ở luống cà rốt, Paul vợ cỏ và bó thành
tùng bó cỏ.

Nghe tiếng bước chân của Elfit, hai
đứa trẻ ngoái lại, để lộ hai gương mặt
hiền lành, tươi tắn. Jacques thấy Elfit

nhìn không nói gì, nó đứng lên nhìn với vẻ lo ngại.

Jacques:

- Cháu và em Paul làm thế này là sai hở bà? Bà có bức mình không? Không phải lỗi em cháu đâu. Cháu bảo nó chơi bó cỏ cháu vừa nhổ đấy.

Elfit:

- Không sao đâu cháu ạ. Cô không bức đâu. Cô còn vui là khác. Các cháu đã nhổ cỏ dại để nó khỏi át rau của cô.

Paul:

- Của cô? Elfit: ừ, của cô đấy.

Paul:

- Không phải, cô nói dối. Của bà ở trong bếp vừa cho chúng cháu ăn cơm

lúc này kia. Cháu không cho cô chiếm vườn của bà ấy đâu.

Elfit:

- Ha, ha, ha! Thằng bé này buồn cười thật. Cháu định làm thế nào để cấm cô lấy rau đây?

Paul:

- Cháu cầm cái gậy to, cháu bảo anh Jacques đuổi cô.

Elfit chạy lại ôm chầm lấy Paul, bế nó lên, hôn ba bốn cái, rồi để xuống đất. Paul sợ, còn Jacques thì định xông lại cứu em.

- Cô là em của bà vừa cho các cháu ăn đấy, Elfit cười - và ở cùng với bà ấy, cho nên vườn của bà ấy cũng là của cô.

- Vậy càng hay! - Jacques reo lên -

Cháu thấy cô cũng tốt như bà ấy; cháu muốn cả chú Moutier cũng ở đây, chú ấy cũng tốt lắm.

Elift:

- Chú ấy không ở đây được. Chú ấy để các cháu ở lại đây; các cô sẽ chăm nom các cháu và thương các cháu, nếu các cháu ngoan, biết vâng lời.

Jacques không nói gì, cuối gầm xuống, mặt đỏ lên, hai giọt nước mắt lăn dài trên má.

Elfit:

- Chú ấy sẽ quay lại, cháu yên tâm. Mà ngày hôm nay chú ấy cũng chưa đi, vẫn còn ở đây.

Jacques lấy tay lau mắt, rồi lại vui vẻ nhỏ cò tiếp. Con Capitaine vào, thấy

cửa mở, nó ra vườn và lại gần Paul, ngồi xuống cạnh những bó cỏ. Nó bới cỏ rối tung. Paul cố đẩy nó ra mà không được.

- Anh Jacques, Paul gọi, anh đuổi nó đi. Nó bới nát những bó cỏ của em.

Jacques chạy đến hỗ trợ giữa lúc con Capitaine chơi đùa lấy mõm đẩy ngã Paul xuống đất. Jacques quàng tay vào cổ, cố sức kéo con chó ra mà không nổi.

- Tao van mầy, Capitaine yêu quý. Mày để yên cho em Paul tao chơi. Mày đừng trêu nó, mầy khỏe hơn nó, khỏe hơn cả tao nữa - Jacques nói như van nài con Capitaine.

Con Capitaine như hiểu câu nói, quay lại phía Jacques, liếm tay nó, lại liếm cả mặt Paul, nhìn chúng một cách thân mật rồi thông thả bước đi về với chủ.

Bà chủ quán đi rồi, Moutier ngồi lại, hai tay chống lên bàn, ôm đầu, suy nghĩ. «Cho bà chủ quán hai đứa trẻ một cách dễ dàng như vậy, mình có vội vàng lắm không? - Moutier tự hỏi - Bà ấy nói cũng đúng, mình đã quen biết gì bà ấy đâu... Hỏi linh mục, thì linh mục nói bà ấy tốt. Nhưng một linh mục nhân từ thì bao giờ cũng chỉ nói những điều tốt lành cho người khác. Nói điều xấu cho người khác là không đúng với lòng lành của Chúa. Nhưng xem ra linh mục nói cũng có vẻ chân thành. Tuy vậy vẫn phải đi hỏi thêm cho chắc chắn. Từ giờ tới lúc ăn cơm trưa ta sẽ đến từng nhà để hỏi. Hai đứa trẻ rất xinh. Thằng Jacques rất ngoan. Nếu giao chúng cho những người xấu là độc ác, là làm khổ chúng. Không thể làm như thế được.»

Thế rồi Moutier để cái túi du lịch trên bàn, gọi con Capitaine đi theo. Thoạt tiên, anh đến một nhà ngay cạnh đấy, nhà ông hàng thịt.

- Xin lỗi ông - anh nói khi bước vào.
- Tôi đến vì một chuyện... à vì một việc... nghĩa là không phải vì một việc... nhưng vì một chuyện giống như việc... một việc không phải của ông... cũng không phải của tôi...

Ông hàng thịt ngạc nhiên nhìn anh, nửa tươi cười, nửa lo sợ. Rồi hỏi:

- Thế là thế nào? Chuyện gì vậy?

Moutier:

- Thế này. Tôi muốn biết ý kiến của ông về bà Blidot, chủ quán cạnh đây.

Ông hàng thịt:

- Về mặt nào? Để làm gì?

Moutier:

- Về mọi mặt. Tôi muốn biết bà ấy là người như thế nào. Có thể ủy thác mấy đứa trẻ cho bà ấy được không. Bà ấy có phải là người tốt, người hiền lành, quý trẻ con không?

Ông hàng thịt:

- Ông ơi, về mặt ấy thì trên đời này không ai hơn bà ấy. Bà ấy là người dễ tính, hiền lành, hay thương người, chịu khó, ở đây ai cũng quý bà ấy. Ai có việc gì khó khăn bà ấy cũng giúp đỡ. Hai chị em bà ấy là những viên ngọc của vùng này. Anh cứ đến hỏi cha xứ. Ở đây ai thế nào thì cha biết, cha hiểu từng người.

Moutier:

- Thế là đủ rồi. Xin cảm ơn ông.

Moutier chào và đi ra. Quá một quãng, anh rẽ vào nhà ông làm bánh.

- Tôi không mua bánh đâu, thưa ông - Moutier nói ngay khi bước chân vào cửa - Tôi chỉ muốn xin ông một vài ý kiến về bà Blidot, chủ quán ở gần đây, xem có thể nhờ bà ấy nuôi giúp mấy đứa trẻ hay không.

Ông hàng bánh:

- Nhờ được đấy. Không ai hơn đâu.

Moutier:

- Xin cảm ơn ông đã cho biết. Chào ông.

Thấy hỏi thăm đã tương đối đủ, Moutier định quay về. Nhưng anh lại nảy ra

một ý nghĩ mới, là hỏi thêm chủ quán ở đầu làng.

«Hỏi thêm người này nữa, anh nghị bụng, nếu họ cũng nói là bà Blidot tốt, thì có thể yên tâm gửi mấy đứa trẻ được.»

Chủ quán đang đứng trước ở cửa. Trông thấy Moutier đi đến, anh ta nhận ra ngay. Thoạt đầu anh cau mặt lại, nhưng thấy Moutier đến gần, anh ta tưởng Moutier quay lại hàng mình để ăn, nên vội làm niềm nở:

- Mời anh vào! Tôi xin phục vụ tận tình.

Moutier sờ tay lên mũ, bước vào. Con Capitaine cứ đi vòng quanh người chủ quán, hít hít và nhe răng gầm gù, như sắp cắn xé.

«A - Moutier nghĩ bụng - con Capitaine không thiện cảm, chắc là có chuyện gì đây. Hẳn là người này không tốt, con Capitaine đã đánh hơi thấy.»

Chủ quán thấy vậy sợ hãi cứ vòng quanh, đổi chỗ đứng nhìn con chó có vẻ bức tức lắm. Còn con Capitaine thì càng găm gù dữ hơn.

Nhưng rồi Moutier cũng đe được con chó, bắt nó im và nằm vào một chỗ. Anh hỏi thẳng người chủ quán, không đưa đẩy gì, xem lão biết gì về bà Blidot.

- Không biết - Lão trả lời khinh khỉnh - đối với hạng người ấy tôi không chơi.

- Vậy bà ấy là hạng người xấu?

- Xấu vô cùng! Một người kiêu kỳ, không thềm trò chuyện với ai, không đi

lại chơi bời với ai. Hai chị em suốt ngày ở trong nhà, hoặc có đi dạo thì đi với nhau thôi, lúc nào cũng như những bà hoàng. Hàng bà ta toàn những thức không ngon, chỗ ngủ cũng chẳng ra thế nào. Anh đã vào đấy rồi lại ra là đúng. Hàng tôi thì khác hẳn: ăn uống ngon, chỗ ngủ tốt, phục vụ tận tình, không đâu được như thế này đâu. Mời anh vào.

Rồi quay vào, như để tìm ai, chủ quán quát gọi:

- Torchonnet đâu? Đồ ăn hại, đồ súc vật!

- Thưa ông, con đây.

Trả lời là một đứa bé gày gò, xanh xao, ăn mặc rách rưới, giọng nói yếu ớt, từ trong cửa đi ra, cúi lom khom trước ông chủ dữ tợn.

- Sao mày ở đây? Sao không ở dưới bếp? Đứng đây để nghe trộm à? Nói mau! Đồ súc vật! Trả lời đi!

Sau mỗi câu «Trả lời đi» lão lại đá thằng bé một cái, làm nó kêu rú lên, hai hàm răng đánh vào nhau, khiến nó không trả lời được nữa.

- Vào bếp - lão thôi đánh và nói - bảo vợ tao chuẩn bị bữa ăn ngon cho ông đây, đi nhanh lên không chết bây giờ?

Lão chưa nói hết lời, thằng bé đã phải nhón hai cẳng gầy nhom và cái thân hình ốm yếu chạy vào bếp.

Moutier lắng nghe và nhìn lão một cách khinh bỉ, rồi đứng dậy và nói:

- Tôi không ăn, tôi đến không phải để trọ, đến chỉ để hỏi về bà Blidot. Những điều ông vừa cho tôi biết thế là đủ rồi.

Bà ấy là người tốt nhất, chính trực nhất ở vùng này. Tôi sẽ ủy thác cho bà ấy kho báu của tôi.

Càng nghe Moutier nói, lão chủ càng tức tối. Nhưng khi nghe hai tiếng «kho báu» lão đổi nét mặt ngay. Lão tỏ ra nhả nhặn, nắm tay Moutier giữ lại. Nhưng anh đã gỡ ra với vẻ khinh ghét. Con Capitaine thấy vậy lao vào chủ quán, cắn một miếng vào tay, một miếng vào chân và sắp sửa nhảy lên mặt lão. Nhưng Moutier đã kịp giữ dây xích kéo ra xa. Chủ quán giờ nắm đấm về phía Moutier và chạy vội vào nhà để bằng những chỗ bị chó cắn. Moutier mắng con chó đã hung hăng quá và dắt nó về...

CHƯƠNG 4

THẰNG TORCHONNET

Tước vào nhà, Moutier không thấy có ai. Anh đảo qua gian phòng, rồi ra vườn - lúc này đang mở cửa. Anh ngắt rau, ngắt hoa một lúc rồi đi lại cuối vườn. Dưới lùm cây có mắc chiếc võng và để một cái bàn gỗ mộc, trên có mấy quyển sách. Đọc qua ngoài bìa thấy toàn sách nữ công gia chính.

«Minh đã gặp được đúng người để

gửi hai đứa trẻ - anh nghĩ bụng - Sách này là sách của một bà nội trợ đảm đang, trung hậu.»

Moutier mở đọc một vài trang trong quyển sách. Có mục tên là «Sổ tay người lính». Sách viết hay quá, anh thấy như chính cuộc sống binh nghiệp của mình. Càng đọc càng thấy hấp dẫn, cứ đứng ngay ra đọc hết trang nọ đến trang kia. Bà Blidot và cô Elfit đến tìm anh mà anh cũng không hay biết.

Bà Blidot:

- Anh ấy kia kìa. Không biết làm gì mà đứng ngay ra như pho tượng không nhúc nhích.

Elfit:

- Y như anh ấy đang ngủ đứng vậy.

Bà Blidot:

- (Hắng giọng) Anh Moutier ơi!... Anh ấy không nghe tiếng.

Elfit:

- Anh Moutier ơi! Anh về dùng bữa... Anh ấy điếc đặc! Chị gọi to lên. Em không dám. Em chưa quen.

- Anh Moutier ơi!” - Bà Blidot đến ngay trước mặt Moutier và gọi to thêm. Moutier ngẩng lên nhìn, ngỡ ngác như vừa trong mơ.

- Xin lỗi bà. Tôi mãi đọc nên không biết bà đến. Truyện hay quá, y như họ viết về tôi vậy.

Bà Blidot:

- Anh cứ giữ mà đọc tiếp, sách ấy ở đây có nhiều. Tôi sẽ xin Cha xứ quyền khác.

Moutier:

- Xin cảm ơn bà. Bà Blidot: Ta đi ăn thôi. Chắc anh cũng đã đói. Bọn trẻ đang chờ.

Moutier:

- Tôi cũng thấy đói thật, ăn sáng cũng lâu rồi.

Moutier chào Elfit, mãi đến bây giờ anh mới gặp rồi theo hai người vào phòng ăn, hai đứa trẻ đang ngồi đợi. Paul cứ muốn sà vào các món ăn để trên bàn, nhưng Jacques ngăn lại.

- Đợi đã, Paul! Không được hư! Người lớn cho phép mới được ăn!

Paul:

- Thế anh cho phép nhé.

Jacques:

- Anh không cho phép được. Không phải của anh.

Paul:

- Nhưng em đói. Em muốn ăn.

Jacques:

- Đợi một phút, chú Moutier, bà chủ và cô đến, sẽ cho phép.

Paul:

- Một phút có lâu không?

Jacques:

- Không lâu... Mọi người đang đến rồi.

Tất cả ngồi vào bàn. Jacques bế em lên ghế bên cạnh để trông cho nó ăn. Mou-

tier tát yêu hai đứa trẻ rồi mọi người bắt đầu ăn món xúp bắp cải. Moutier khen ngon, rõ ra người sành ăn. Ăn xong món xúp, Elfit định đứng lên tiếp món thịt bò hầm đậu. Nhưng Moutier ngăn lại:

- Xin lỗi cô. Theo nguyên tắc đàn bà không phục vụ đàn ông trong bữa ăn. Cô để tôi đỡ cho.

- Bây giờ anh đã như người nhà, vì đã cho hai đứa trẻ, bà Blidot cười nói, anh cứ làm theo ý anh, không e ngại gì cả.

- Quả thật - Moutier nói - Tôi cũng thấy như ở nhà mình và cũng hành động theo ý nghĩ ấy.

Mọi người ăn uống vui vẻ. Jacques thích thú thấy em ăn lấy ăn để. Sau bữa ăn, Moutier bảo hai đứa trẻ đi chơi, còn

anh thì ngồi hút thuốc. Hai chị em bà Blidot dọn dẹp nhà cửa và bán hàng cho khách. Moutier trò chuyện với họ, khi nào đông khách anh cũng giúp một tay.

Jacques và Paul dắt nhau ra ngoài phố, xem những cửa hàng bánh, hàng thịt, tạp hóa, yên cương. Chúng gặp một thằng bé khoảng tám, chín tuổi, ăn mặc rách rưới, kéo lê một bì than quá nặng so với sức lực và độ tuổi của nó. Chốc chốc thằng bé đứng lại, lấy tay quệt mồ hôi trán. Nét mặt buồn rầu và thân hình gầy còm của thằng bé động lòng trắc ẩn của Jacques. Nó lại gần và hỏi:

- Sao anh kéo cái bao nặng thế?

- Chủ tôi bắt làm, - thằng bé vừa khóc vừa nói.

- Sao anh không nói nặng quá?

- Tôi không dám. Nói ông ấy đánh.

- Ông ấy dữ tợn thế kia?

- Suyt! - Thằng bé nhìn chung quanh với vẻ sợ hãi - ông ấy mà nghe thấy anh nói vậy ông ấy sẽ đánh tôi.

- Sao anh cứ phải ở nhà cái người ác nghiệt ấy? - Jacques hỏi khẽ.

Thằng bé:

- Người ta đưa tôi đến đây, tôi phải ở đây. Không có chỗ nào khác để đi. Tôi không có cha, cũng không có mẹ.

Jacques:

- Cũng giống như tôi và em Paul. Nhưng anh cứ làm như tôi, xin Đức Mẹ Đồng Trinh cứu giúp. Người sẽ cứu cho, Người tốt lắm!

Thằng bé:

- Nhưng tôi có biết Người đâu. Người ở nơi nào?

Jacques:

- Tôi cũng không biết. Nhưng anh cứ cầu nguyện, Người sẽ nghe được.

Thằng bé:

- Tôi sẽ làm theo lời anh. Nhưng gọi to quá, chủ tôi nghe thấy sẽ đánh tôi.

Jacques:

- Không cần kêu to. Nói nhỏ thôi. Nói thế này: «Đức Mẹ Đồng Trinh. Người hãy cứu giúp con. Người là mẹ của những kẻ đau khổ, Người hãy cứu giúp con».

Thằng bé làm như Jacques chỉ dẫn, rồi chờ đợi.

- Không thấy ai đến anh ạ, nó sốt ruột nói - Tôi phải đem tải than về thôi, ông chủ đang đợi.

- Nếu vậy để tôi cùng kéo giúp anh. Đức Mẹ Đồng Trinh không đến ngay, nhưng Người vẫn cứu giúp.

Jacques nắm tải than kéo đi cùng thằng bé, còn Paul thì đẩy đằng sau. Jacques kéo khỏe quá, tải than quét vào những hòn đá ở đường cứ nảy lên. Nhiều chỗ rách, than rơi ra. Bọn trẻ lo sợ phải dừng lại. Nhưng Jacques không rối trí trước việc nhỏ ấy.

- Cứ để yên thế, tôi đi tìm chú Moutier, chú ấy tốt lắm. Đức Mẹ Đồng Trinh đã run rủi chú ấy đến với chúng tôi. Chắc Người sẽ đưa chú ấy đến với anh. Paul! Chạy nhanh theo anh.

Jacques nắm tay em, chạy thật nhanh về nhà bà Blidot. Moutier đang ngồi hút thuốc với mấy người khách. Jacques:

- Chú Moutier ơi! Chú đến mau giúp cho một thằng bé. Nó còn cực khổ hơn anh em cháu. Nó phải kéo một tải than nặng quá. Chúng cháu kéo giúp nó, tải rách mất mấy chỗ, nó sợ về bị chủ đánh. Đức Mẹ Đồng Trinh bảo chú đến ngay giúp nó.

- Cháu thấy Đức Mẹ ở đâu nhắ chú như thế? - Moutier buồn cười hỏi.

- Cháu không nhìn thấy, nhưng trong lòng cháu thấy thế. Đức Mẹ đã đưa chú đến cứu giúp chúng cháu. Chú cũng phải cứu giúp thằng bé khốn khổ ấy.

- Đồng ý, cháu Jacques tốt bụng của chú, chú đi ngay đây. Cháu dẫn đường cho chú.

Moutier nhờ cô Elfit coi giúp thằng Paul rồi đi theo Jacques. Chạy theo được một quãng thì Moutier bắt gặp thằng bé. Anh nhận ra ngay. Đó là thằng Torchonet, thằng bé đã bị lão chủ quán Bournier hung dữ hành hạ. Anh lại gần thằng bé với vẻ thương cảm, nhắc tải than lên xem, rồi rút chỉ kim từ trong túi ra (lính tráng thường có thói quen mang theo kim chỉ trong người). Anh khâu những lỗ thủng và hỏi thằng bé:

- Có đường nào đưa than về mà không phải đi qua làng, để lão chủ cháu không nhìn thấy không? Chú không muốn nhìn mặt lão ta. Nhìn thấy lão ta có khi bực lên, chú nên cho hắn một trận thì bất lợi lắm.

Thằng bé:

- Có, chú ạ. Đi sau nhà, trút than vào kho ở bên ngoài.

- Vậy đi, cháu - Moutier nói và nhắc tải than lên vai.

Torchonnet nhìn chú, vẻ khâm phục.

- Ôi, chú khỏe quá, tốt quá. Chú nói giúp cháu cảm ơn Đức Mẹ đã đưa chú đến giúp cháu. Đức Mẹ lòng lành vô cùng. Anh bạn này nói đúng quá - Nó nói thêm và nhìn Jacques.

- Tôi nói có đúng không nào! - Jacques nói có vẻ phấn khởi.

Moutier buồn cười trước thái độ hồn nhiên của bọn trẻ. Lát sau, đến nhà kho, Moutier trút than rồi gấp tải ra về. Thằng bé rụt rè nhắc lại:

- Chú ơi! Chú cầu Đức Mẹ đem đến cho cháu ăn, ở đây chủ cháu cho ăn ít quá, cháu cứ thấy đau ở chỗ này (nó chỉ vào dạ dày) và yếu lắm.

- Khổ thân cháu! - Moutier thương cảm trả lời - Cháu cứ đến “quán thiên thần” chú sẽ nói với bà Blidot. Bà ấy thương người lắm.

Torchonnet:

- Cháu không dám. Ông chủ giết cháu. Ông ấy ghét cay ghét đắng bà Blidot.

Moutier:

- Vậy chú xin bà Blidot cái gì rồi chú đem cho cháu. Rồi hằng ngày Jacques sẽ đem cho cháu ăn, được không Jacques?

Jacques:

- Được chứ ạ. Ngày nào cháu cũng dành một phần thức ăn của cháu đem cho anh ấy. Nhưng bằng cách nào, cháu sợ chủ anh ấy lắm.

Torchonnet:

- Anh cứ để ở hốc cây gần giếng nước. Ngày nào tôi cũng phải đi lấy nước mà.

Moutier:

- Được đấy. Nhất trí nhé. Mười lăm phút nữa cháu ra. Jacques đem đến giếng nước cho cháu. Bây giờ đi đi kéo người ta nhìn thấy lại khổ cho Torchonnet.

Về đến nhà, Moutier kể cho bà Bli-dot nghe chuyện thằng Torchonnet và nói với bà để cho Jacques thực hiện việc làm phúc. Và anh nói thêm:

- Nhưng tôi không muốn để phiền bà quá. Tôi xin chịu trách nhiệm phần ăn của nó. Mỗi năm tôi sẽ về đây hai lần để thanh toán.

Bà Blidot:

- Vấn đề thanh toán không quan trọng. Tôi chỉ mong thỉnh thoảng anh về đây xem mấy đứa bé có khỏe không. Ngày Jacques, con mang chỗ thức ăn này ra hốc cây cho thằng bé tội nghiệp ấy khỏi nhịn đói.

Jacques phần khởi nhận gói bánh và thịt, dắt tay Paul cùng ra giếng nước cách đây trăm bước. Nó để gói thức ăn vào hốc cây và mấy phút sau thấy Torchonnet đi ra tay xách cái xô. Nó đến hốc cây, cầm lấy gói giấy, mở ra ăn ngốn ngấu một phần rồi lại giấu vào hốc cây, từ xa giơ tay chào, rồi ịch xách xô nước về...

CHƯƠNG 5

CHIA TAY

Mọi người trong “Quán thiên thần” trải qua một ngày vui vẻ. Trẻ con được vui chơi, ăn uống ngon lành và đi ngủ sớm sau một ngày mệt nhọc. Moutier tiếp tục giúp hai chị em bà Blidot trong việc phục vụ đôi ba người khách ghé vào giải khát, nghỉ chân. Khi bọn trẻ ngủ rồi, anh ngồi kể lại những gì anh đã làm cho hai đứa trẻ bị bỏ rơi.

Moutier:

- Theo thằng Jacques nói, thì chúng vẫn còn bố. Nhưng tìm ông ta ở đâu? Tên ông ta và nơi ông bị cảnh sát bắt, tôi cũng không biết. Có lẽ ông ta đang trong tù hay trong trại giam vì một tội gì đó. Nhưng tốt nhất là đừng để cho chúng biết cha chúng. Ngày mai, trước khi đi, tôi phải đến Xã trưởng trình báo và có thể sẽ cho chúng một cái họ. Nếu ông xã trưởng hỏi, bà cứ nói sự thật. Tôi để địa chỉ lại, có việc gì cần bà cho tôi biết.

Bà Blidot:

- Nhưng thỉnh thoảng anh phải quay lại, chúng vẫn thuộc về anh hơn là về tôi.

Moutier:

- Cũng may gặp bà, chứ không thì tôi chẳng biết làm thế nào. Tôi chả có nhà

cửa, tài sản thì không, nguồn sống dựa vào hai bàn tay trắng. Nhưng muộn rồi tôi xin phép đi nghỉ, ngày hôm nay cũng mệt.

Bà Blidot:

- Vậy mà anh không nói sớm để tôi đưa anh đi nghỉ. Phòng gần đây, ở tầng trệt, quay ra vườn. Chị em tôi ngủ trên gác.

Bà Blidot đốt nến, đưa Moutier vào căn phòng đã chuẩn bị trước. Anh cảm ơn, chào bà, đóng cửa chậm thuốc, vừa hút vừa suy nghĩ, làm dấu, đọc mấy câu kinh, rồi lên giường ngủ một mạch tới sáng hôm sau. Anh biết là mình đã ngủ một giấc dài, vì thức dậy thấy hai đứa trẻ đang riu rít, chị em bà Blidot chuyện trò vui vẻ. Hơi ngượng vì dậy muộn, anh vội nháy khỏi giường và đọc kinh tẩy-thể.

“Chỗ ngủ tốt quá, anh nghĩ bụng, lâu lắm mới có được một chỗ như thế, thành ra dậy muộn... Phải ra giúp việc cho hai chị em bà ấy mới được.”

Mở cửa đi ra, anh đã bắt gặp hai chị em bà Blidot, mỗi người đang rửa mặt và thay quần áo cho một đứa trẻ.

Moutier:

- Xin lỗi hai bà; tôi dậy muộn quá, ở trại lính tôi không thể này đâu. Về đây giường ấm đệm êm, nên ngủ miết.

Jacques:

- Chào chú Moutier, đêm qua chú ngủ ngon không?

Moutier:

- Ngon cháu ạ, quá ngon nữa là khác. Chú dậy muộn, cháu không thấy không.

Mà cháu cũng thế, ngủ tốt hơn đêm qua trên đồng lá chứ?

Jacques:

- Vâng, chăn đệm tốt quá. Em Paul cháu nằm ấm lắm. Nó ngủ thật say, không nhúc nhích. Chúng cháu cảm ơn chú lắm.

Moutier:

- Cháu cảm ơn hai bà đây, còn chú có gì mà ơn. Một người vô gia cư.

Jacques:

- Nhưng chú là người đã cứu chúng cháu ra khỏi khu rừng, chú đã đưa chúng cháu đến đây. Chú đã gửi chúng cháu nơi hai bà, lúc này hai bà nói Đức Mẹ Đồng Trinh và chú là người đã cứu vớt anh em cháu.

Moutier không nói gì. Anh ôm hai đứa trẻ vào lòng hôn đi hôn lại mãi, bắt tay hai chị em bà Blidot, rồi ngồi vào bàn chờ hai đứa trẻ rửa ráy xong.

- Có việc gì để tôi giúp? - Moutier hỏi.

Elfit:

- Anh muốn giúp thì lấy hộ củi ở cuối vườn để nhóm lửa, rồi xúc hộ một xẻng than cho vào lò. Trong khi chờ đợi, tôi đi pha cà phê.

Bà Blidot:

- Elfit! Em sai anh Moutier làm như vậy sao?

Moutier:

- Bà cứ để mặc tôi. Tôi làm được. Bà tưởng tôi không vác than củi bao giờ à?

Trong đơn vị, tôi còn làm nhiều việc hơn thế. Tôi không phải ông hoàng đâu ạ.

Chưa nói hết câu, Moutier đã chạy ra vườn, ôm về một bó củi to tướng.

Elfit:

- Trời! Sao lấy nhiều thế này? Thừa rồi! Anh để lại cho tôi một phần ba chỗ ấy thôi, còn thì lại đưa ra vườn, rồi xúc than về.

Bà Blidot:

- Elfit, mấy quá quắt lắm!

Elfit:

- Đâu có. Anh ấy phải biết cách làm ăn. Anh ấy cũng muốn thế. Anh ấy không biết nên phải bảo.

Moutier:

- Cảm ơn cô Elfit, cảm ơn. Tôi biết là cô tốt, có cảm tình với tôi.

- Đấy chị xem!

Elfit nói có vẻ đắc thắng, sau khi Moutier ôm bó củi đi rồi.

Bà Blidot lắc đầu mỉm cười. Bà Bli-dot:

- Mình chỉ mới biết anh ấy có từ hôm qua. Anh ấy là khách hàng, mình phải phục vụ chứ sao lại sai làm.

Elfit:

- Nhưng anh ấy không phải là khách hàng như mọi khách khác. Anh ấy đã đem đến cho chúng ta hai đứa trẻ rất ngoan, chúng sẽ làm cuộc sống chị em ta vui tươi. Phải đền đáp lại lòng tốt của anh ấy bằng cảm tình của chúng ta. Em

ngĩ có cảm tình với ai thì phải sai người ấy làm việc. Em rất ghét những người lười biếng, chẳng muốn đụng đến việc gì, thấy ai làm việc họ cũng mặc.

- Cô nói đúng đấy, cô Elfit ạ - Moutier đã nghe Elfit nói với chị - tôi không phải là khách như mọi khách khác. Tôi chịu ơn bà và cô đã đỡ gánh nặng cho tôi. Tôi sẽ không bao giờ quên.

Elfit:

- Tôi biết, anh Moutier ạ. Anh không cần nói tôi cũng hiểu. Tôi rất tinh, tôi đoán biết hết đấy - Elfit mỉm cười nói.

Moutier cũng mỉm cười, không nói gì, cầm chổi quét nhà.

Elfit:

- Anh hãy để chổi đấy, lấy khăn lau

bàn và lò sưởi đã, rồi quét nhà sau.

Moutier làm theo răm rắp. Lúc xong mọi việc, anh đứng nghiêm theo kiểu nhà binh:

- Báo cáo sếp tôi đã hoàn thành. Còn việc gì xin sếp ra lệnh.

- Tốt lắm - Elfit nói sau khi đưa mắt quan sát gian phòng - Bây giờ đi lấy sữa ở trại chăn nuôi gần đây, ngay đầu làng. Anh đem theo cả hai đứa trẻ để chúng biết đường. Khi anh đi rồi chúng sẽ đi lấy một mình.

Moutier nắm tay Jacques, Jacques nắm tay Paul. Cả ba chú cháu dắt nhau vừa chạy vừa cười.

- Bà làm ơn cho mua sữa - Moutier nói với một bà đang vắt sữa trong trại.

Bà chủ trại quay lại, ngỡ ngàng thấy một người chưa quen. Bà hỏi:

- Anh mua bao nhiêu?

Moutier:

- Tôi lại chưa hỏi. Bà cứ bán như mọi ngày. Sáng nào cũng vẫn mua mà.

Bà chủ trại:

- Anh mua cho ai vậy?

Moutier:

- Mua cho bà Blidot, ở quán «Thiên Thần».

Bà chủ trại:

- Thế anh giúp việc cho bà ấy từ bao giờ?

Moutier:

- Giúp từng lúc thôi. Mới từ hôm qua.

«Buồn cười thật», bà chủ trại lẩm bẩm, đong ba bình sữa đưa cho Moutier.

- Có phải trả tiền không - Moutier hỏi và móc tay vào túi.

Bà chủ trại:

- Không, trả vào thứ ba hằng tuần là ngày chợ.

Moutier:

- Tôi cũng không biết đấy. Vì tôi mới đến đây từ hôm qua. Chào bà.

Bà chủ trại gật đầu chào lại rồi lại tiếp tục công việc, trong bụng vẫn thắc mắc tại sao bà Blidot lại thuê người lính để giúp việc, mà thật cũng chẳng để làm gì.

Moutier cùng bọn trẻ mang bình sữa về. Anh thấy buồn cười vẻ ngổ ngàng của bà chủ trại.

- Sữa đây cô. Chắc bà chủ trại sắp lại gặp cô.

Elfit:

- Để làm gì?

Moutier:

- Để nghe cô giải thích, vì tôi nói tôi đến giúp việc cho cô.

Elfit:

- Nhưng tại sao anh lại nói thế? Anh bịa chuyện đấy.

Moutier:

- Tôi nói sự thật chứ, có bịa đâu. Tôi chả đang giúp việc cho cô là gì?

Elfit:

- Tôi không chịu nổi lối đùa và chơi chữ của anh đâu.

Moutier:

- Không có gì đâu. Tôi cười vì tôi thấy vui. Tôi ít khi được thấy thế. Một tên lính khốn khổ, xa quê hương, không cha không mẹ, không ai thân thích, được quên đi một lúc số phận của mình để hưởng sự thương yêu đùm bọc, tôi thấy sung sướng quá. Có thể tôi đã sai lầm, nhưng thật lòng tôi không có ác ý. Cô tha thứ cho. Tôi cũng không ở đây lâu nữa. Cô đừng giận tôi.

Elfit:

- Chính tôi mới có lỗi vì đã gây sự với anh về một chuyện không đâu, anh Moutier ạ. Tôi xin lỗi anh. Nói là chị tôi

và tôi thuê anh giúp việc thì buồn quá, ai nghe thấy họ cũng sẽ chế giễu chúng tôi.

Moutier:

- Cô nói đúng đấy. Hay tôi đến nói lại với bà chủ trại.

Bà Blidot:

- Khỏi phải đến, anh Moutier ạ. Cô em Elfit của tôi thật là trẻ con. Cô ấy vui đùa quá trớn, và thấy anh dễ tính nên lạm dụng.

Moutier:

- Không phải thế đâu thưa bà, chúng có là tôi vẫn làm theo mệnh lệnh cô Elfit. Nào cô cần gì, xin ra lệnh.

- Anh giúp tôi pha cà phê và nấu sữa
- Elfit tươi cười, vẻ xấu hổ.

Bữa ăn sáng đã chuẩn bị xong, mọi người ngồi vào bàn. Ăn xong, Moutier đến gặp xã trưởng. Bà Blidot và cô Elfit bắt tay vào việc nội trợ. Bọn trẻ ra vườn chơi. Buổi sáng qua đi. Moutier cùng hai chị em bà Blidot và hai đứa trẻ ăn trưa, rồi chuẩn bị ra đi. Anh thanh toán tiền trọ, nhưng bà Blidot không chịu nhận.

Họ bịn rịn chia tay nhau. Jacques khóc, ôm lấy anh. Paul lau nước mắt cho anh. Hai đứa quăn lấy con Capitaine.

- Tạm biệt Capitaine yêu quý, Jacques nói. Mà cũng đã cứu chúng tao ở trong rừng, mà đã trông thấy trước, mà đã công em Paul. Tạm biệt người bạn thân yêu, tạm biệt. Tao không bao giờ quên mà, cũng không quên chú Moutier.

Moutier cảm động và buồn. Anh nắm chặt tay hai chị em bà Blidot tốt bụng, hôn Jacques, nhìn căn phòng lần cuối rồi mau chóng bước đi, không một lần ngoái đầu lại.

Hai đứa trẻ đứng trước cửa nhìn theo người bạn mới đang xa dần rồi đi khuất. Jacques lau nước mắt. Khi không thấy Moutier nữa, nó vào nhà sa vào tay bà Blidot và nức nở khóc.

- Bây giờ chú Moutier đi rồi, bà không đuổi chúng cháu chứ bà? Bà vẫn cho em Paul cháu ở lại đây và cho cháu ở với nó chứ?

Bà Blidot:

- Không! Ta không đuổi các con đi đâu. Ta vẫn cho các con ở đây. Ta coi các con như chính con ta. Ta yêu cầu các con

gọi ta là Mẹ. Đừng gọi là Bà. Bắt đầu từ lúc này.

Jacques:

- Vâng, bà là mẹ chúng con như người mẹ xấu số của con. Paul, từ nay em đừng gọi là Bà, phải gọi là Mẹ.

Paul:

- Không, em không muốn đâu. Em chỉ muốn đi với con Capitaine và chú Moutier thôi.

Jacques:

- Nhưng chú Moutier và Capitaine đi rồi.

Paul:

- Anh dắt em đi đến với Capitaine.

Jacques:

- Thế em không yêu mẹ Blidot à?

Paul:

- Yêu chứ, nhưng yêu Capitaine hơn.

Elfit:

- Kệ nó Jacques. Rồi nó sẽ quen dần. Nó sẽ yêu bọn ta như Capitaine, nó gọi chị ta là mẹ, gọi ta là cô; ta là cô của con.

Jacques:

- Vâng. cô là cô của con - Jacques nói và ôm hôn cô.

Jacques thấy yên tâm và vui. Nó bày cho thằng em mọi thứ trò chơi bằng những hòn sỏi con, những mẫu gỗ nhỏ, những mảnh giấy vụn. Còn nó thì tìm cách giúp đỡ bà Blidot và cô Elfit những việc vặt như rửa bát, quét nhà, đi mua thứ này thứ nọ. Đến chiều nó lại gần bà

Blidot và nói về lúng túng:

- Mẹ. mẹ đã hứa với chú Moutier cho thằng Torchonnet ăn. Lúc này, con nhìn thấy nó chạy, cầm chiếc bánh trong tay, nó ra hiệu cho con biết rằng nó ra giếng kín nước. Mẹ cho con cái gì để con đem ra gốc cây cho nó.

Bà Blidot:

- Ủ, miếng thịt và miếng bánh đây, con đem ra gốc cây cho nó. Từ này, hể mẹ quên thì con nhắc mẹ nhé.

Jacques:

- Cảm ơn mẹ! Mẹ cũng nhân từ như chú Moutier.

Jacques đem gói thức ăn ra hốc cây ở giếng nước. Thằng Torchonnet xách cái bình vừa đi vừa ngốn bánh và thịt của

bà Blidot. Vừa uống nước trong bình, nó vừa gật đầu chào Jacques và Paul rồi vội quay về quán hàng.

Ngày tháng đi qua, Jacques và mọi người trong quán «Thiên Thần» sống hạnh phúc, còn thằng bé Torchonnet khốn khổ liên tục bị chủ hành hạ. Nhiều lần Jacques và Paul lên giúp nó những việc quá sức chủ sai, như vác gói đồ đến đầu làng. Hoặc chiều vừa rồi nó phải đi xa, Jacques xin bà Blidot cho đi thay nó để nó ngồi nghỉ ở gốc cây, ăn bánh bà cho...

CHƯƠNG 6

BẤT NGỜ VA SUNG SƯỚNG

Đã ba năm nay, hai đứa trẻ mồ côi về ở với hai chị em bà Blidot. Hai bà mỗi ngày quý chúng thêm, chúng cũng càng ngày càng ngoan ngoãn và dễ thương. Jacques rất yêu em, em nó cũng yêu nó. Hai đứa trẻ quấn quít bên bà Blidot và cô Elfit. Mọi người luôn nhắc đến Moutier với lòng quý mến.

Đã lâu không nhận được tin tức về

anh. Thời gian đầu anh có về hai lần cùng con Capitaine, mỗi lần ở thăm vài ngày. Anh cũng nhiều lần viết thư hỏi tình hình. Bà Blidot trả lời đầy đủ mọi việc. Qua thư gửi về, biết là anh đã vào lính, vì có chiến tranh ở Crimée. Rồi chiến tranh kết thúc, nhiều người đã trở về với những tấm huân chương vẻ vang, đồng thời cũng để lại nhiều tang tóc. Không ít gia đình mất chồng, mất cha, mất con, nhiều người để lại một phần xương máu nơi chiến trường.

Một buổi sáng, Jacques và Paul đang quét sân trước quán, hai chị em bà Blidot đang nấu ăn, thì có một người đàn ông lại gần, nắm lấy chổi của Paul, làm nó kêu toáng lên:

- Anh Jacques ơi! Cứu em với! Người này lấy chổi của em.

Jacques lao đến bênh em. Thấy nó nhìn, người kia buông tay ra. Jacques ôm chầm lấy người đàn ông và reo lên:

- Mẹ ơi! Cô ơi! Chú Moutier đã về!

Nghe tiếng reo, bà Blidot và cô Elfit chạy vội ra. Moutier đặt Paul xuống, chạy lại xiết chặt tay hai bà. Nỗi mừng không nói sao cho hết. Mọi người cùng nói, cùng hỏi, không ai trả lời ai. Mãi sau mọi người mới tạm yên để nghe Moutier kể chuyện.

- Về quê được một thời gian - Moutier nói - tôi nghe tin có chiến tranh với nước Nga. Trong lòng tôi nổi lên sự mong muốn được cùng các đồng đội cũ ra trận. Thế là tôi đăng ký đi hai năm và tôi lên đường. Từ đấy không còn thư từ gì được nữa. Hết chiến dịch nọ đến chiến dịch kia. Đổ bộ lên Gallipoli, tôi bị

ngay một trận dịch suýt chết. Vừa khỏi lại phải hành quân ngay đi Crimée tham gia chiến đấu ở Alma. Chúng tôi chiến đấu rất dũng cảm. Chúng tôi leo lên núi dưới làn mưa đạn để đuổi quân địch. Một tướng chỉ huy của đối phương suýt bị chúng tôi bắt, ông ta bỏ cả xe và mọi quân trang để chạy. Tiếp theo là chiến dịch Sébastopol. Một cuộc giằng co quyết liệt, bên quyết tâm cướp, bên quyết tâm giữ. Thương vong cũng nhiều ở cả hai bên. Lại đến chiến dịch Malakoff, một cuộc chiến nảy lửa, mỗi chiến sĩ đáng được thưởng một huân chương và được thăng một cấp. Trong chiến dịch này tôi bị hai viên đạn, một viên vào cánh tay trái, một viên xuyên qua người, đã tưởng nằm lại. Vừa khỏi tôi đi ngay, về cái «Quán Thiên Thần» này, nơi có những người tôi hằng mong nhớ, hai đứa trẻ rất ngoan, hai bà phụ nữ rất quý. Tôi cũng tin rằng về đây

sẽ được đón tiếp thân tình, sau một vài ngày tôi lại có thể bắt tay vào công việc phụ giúp cô Elfit, một người chỉ huy rất giỏi.

Moutier mỉm cười khi nói những tiếng này. Bà Blidot tỏ ý vui mừng, còn Elfit má ửng hồng.

Elfit:

- Anh Moutier, anh vẫn không quên chuyện gốc gác của tôi cách đây ba năm, lúc tôi là một con bé mười bảy tuổi. Bây giờ tôi không còn đại dốt như thế nữa, không dám sai khiến anh linh tinh nữa.

Moutier:

- Đây là những chuyện buồn cười, những chuyện vui, quên sao được. Tôi cũng không quên những gì đã có trong

ba lần ngăn ngui tôi về đây, từng lời nói, từng cử chỉ, cô Elfit ạ. Jacques của chú cũng nhớ lâu lắm. Nhìn thấy chú là cháu nhận ra ngay.

Jacques:

- Cháu không nhận ra chú sao được. Cháu không lúc nào quên chú, lúc nào cũng giữ chú trong tim này và cầu nguyện cho chú. Cha xức dạy cháu cầu nguyện, cháu dạy lại cho Paul.

Moutier:

- Chú cũng học cầu nguyện đấy. Linh mục Parabère dạy chú đấy, trước chú có biết cầu nguyện đâu. Linh mục Parabère là một người tuyệt vời.

Jacques:

- Linh mục ấy ở đâu? Cháu muốn gặp hoặc viết thư cho ông ấy.

Moutier:

- Cháu cứ nói, linh mục sẽ nghe tiếng cháu. Linh mục ở gần Chúa Trời mà.

Paul ngồi cạnh Moutier, măm mê tẩm huấn chương của anh. Nó hỏi:

- Cái này là cái gì, chú ?

Moutier:

- Đây là huân chương chú được thưởng ở trận đánh Malakoff.

Elfit:

- Vậy mà sao không thấy anh kể chuyện?

Moutier:

- Có gì đâu, cô Elfit. Đồng đội tôi cũng làm như tôi, chỉ có điều tôi may hơn họ.

Elfit:

- Anh được huân chương, chắc anh phải có gì hơn họ.

Moutier:

- Không đâu! Chỉ có cái này. Tôi đã có may mắn đem về cho bên mình một lá cờ và một viên tướng.

Elfit:

- Thế nào! Một viên tướng?

Moutier:

- Một viên tướng của Nga đã già, bị thương, nhiều xát chết đè lên, không rút người ra được. Tôi đã kéo được ông ta ra và đem về cùng lá cờ. Về gần đơn vị thì tôi bị phát đạn vào tay. Nhưng tôi vẫn còn đi được. Rồi một phát nữa xuyên qua người, tôi ngã xuống, cầu nguyện Đức

Mẹ Đồng Trinh cho tôi và viên tướng bị thương. Đơn vị đã tìm thấy tôi và viên tướng. Không biết khi tỉnh lại ông ta đã nói gì, chỉ biết sau đó tôi được thưởng huân chương.

Bà Blidot:

- Một thành tích đấy. Giá một người khác chắc đã khoe ngay, còn anh lại im lìm.

Paul:

- Mẹ ơi, con đói, con muốn ăn.

Moutier (đứng dậy):

- Tại tôi đấy. Tôi làm đảo lộn mọi sinh hoạt trong nhà. Cô Elfit, tôi đã sẵn sàng, cô ra lệnh đi.

Elfit:

- Tôi không có lệnh gì ra cho anh. Anh để chúng tôi phục vụ. Jacques, cháu bày bàn đi.

Jacques đứng dậy, không đầy ba phút mọi cái đã sẵn sàng. Moutier cắt bánh, múc xúp. Và múc thịt hầm vào bát, xuống hầm lấy rượu. Mọi người vào bàn. Jacques ngồi cạnh Moutier, Paul ngồi cạnh nó như thường lệ.

- Cháu lớn quá, mới ba năm! - Moutier âu yếm đặt tay lên đầu Jacques - Paul cũng đã bằng cháu ngày nào.

Elfit:

- Nó cũng biết nhiều chuyện như Jacques, đọc đã thạo, đang học viết.

Moutier:

- Còn Jacques, cháu học đến đâu rồi?

Jacques:

- Cháu lớn hơn Paul, nên biết nhiều hơn nó. Cháu đưa vở cho chú xem.

Moutier:

- Đúng đấy, đưa vở chú xem.

Jacques:

- Thày khen cháu viết chữ đẹp. Cháu chỉ là cố gắng viết thôi.

Moutier:

- Cháu viết đẹp thật đấy.

Paul:

- Chú vẫn là lính à?

Moutier:

- Chú là trung đội trưởng, cháu ạ.

Elfit:

- Vậy mà cũng không thấy anh kể.
Trung đội trưởng từ bao giờ?

Moutier:

- Sau chiến dịch Inkerman. Cũng là
gặp may thôi. Sau chiến dịch Alma, tôi
được đề bạt tiểu đội trưởng, rồi trung
đội trưởng, rồi huy chương, rồi huân
chương.

Jacques:

- Chú kể cho cả nhà nghe nào.

Moutier:

- Có gì đâu cháu! Chú cũng làm như
mọi người. Chỉ có ở Alma, chú may mắn
cứu một vị đại tá bị thương. Ông ấy bị
quân địch bắt. Chú đã xông vào cướp lại.
Quân địch phải bỏ chạy.

Bà Blidot:

- Thế rồi sao nữa.

Moutier:

- Tôi được đề bạt trung đội trưởng là sau lần ấy.

Elfit:

- Thế huy chương, anh được thưởng bao giờ?

Moutier:

- Trong trận Traktir. Chúng tôi bị mất đại tướng vì trúng đạn. Tôi đã lên thay để chỉ huy. Tóm lại vẫn là gặp may.

Mọi người vừa ăn vừa trò chuyện. Jacques hỏi ông tướng bị bắt làm tù binh ra sao.

Moutier:

- Cả chú, cả ông ấy đều bị thương nặng. Ông ấy cũng bị một phát đạn xuyên qua người và nhiều phát khác. Cả ông ấy, cả chú được đưa về bệnh viện Marseille; ông ấy muốn ở cùng chú tại một phòng riêng. Rồi người ta đem cả chú và ông ấy về khu nước suối Bagnols để điều dưỡng. Sau một thời gian người ta định đưa cả chú và ông ấy về Paris, nhưng chú xin được về quê và xuất ngũ. Thế là chú về đây, nơi có hai chú bé ngoan ngoãn, hai bà bạn đáng quý, nơi mà chú có thể sống hạnh phúc, có tương lai, muốn ở lại mãi mãi không đi đâu nữa, để phụ giúp cho mẹ Blidot và cô Elfit trong mọi việc.

Bà Blidot:

- Tôi rất nhất trí. Chúng tôi quý anh và vui mừng thấy anh đã về. Phải không cô Elfit.

Elfit:

- Đúng vậy. Chúng tôi nhắc đến anh luôn và mong anh về.

Moutier:

- Cảm ơn bà Blidot và cô Elfit. Nhưng còn một điều, trong vui mừng được trở về hôm nay, tôi quên mất một người. Không biết bây giờ ra sao rồi, thằng bé Torchonnet ấy?

Jacques:

- Nó vẫn khổ lắm chú ạ. Đã ba hôm nay cháu không nhìn thấy nó, chắc nó lắm việc. Mấy hôm nay cháu thấy có một ông đi xe đến quán, một ông lịch sự, xe cũng đẹp. Cả người cả xe đi hôm qua. Suốt mấy ngày ở đây không thấy ông ấy ra ngoài lần nào. Chắc vì thế mà Torchonnet bận với ông khách ấy, không

thấy ra đường.

Moutier:

- Chú cháu ta sẽ đi tìm hiểu, nhưng phải khéo. Chập tối hãy đi để người ta khỏi nhìn thấy.

Jacques:

- Giờ này chủ quán chưa về, ở nhà chỉ có vợ ông ta.

Paul:

- Thế còn con Capitaine đâu chú?

Moutier:

- Nó đã anh dũng hy sinh trong trận bao vây Sébastopol, đầu bị một phát đại bác cắt cụt trong một đêm gác với chú. Một đêm lạnh đến 20 độ dưới không.

Jacques:

- Tội nghiệp cho con Capitaine. Cháu
cứ hy vọng được gặp lại nó.

CHƯƠNG 7

MỘT NGƯỜI ĐƯỢC CỨU SỐNG

Buổi chiều, cả nhà dạo chơi và trò chuyện, nhưng tránh đi về phía quán hàng Bournier. Mãi sau bữa ăn chiều, trời tối hẳn, Moutier mới cùng Jacques đến đây để dò xét tình hình thằng Torchonnet tội nghiệp. Họ phải vòng ra xa để đến phía sau quán hàng. Jacques dắt Moutier đi theo những ngõ xóm vắng đến dãy nhà vệ sinh. Trời tối om và im ắng. Cửa đóng chặt, không có lối vào

trong nhà. Chỉ riêng nhà kho để trống. Hai chú cháu vào đấy thì một lúc thấy cửa sau mở. Một người khề khàng đi ra. Qua ánh sáng lơ mờ của ngọn đèn dầu người ấy cầm tay, Moutier nhận ngay ra chủ quán. Anh ta đến chỗ để than, cách nhà kho một vách gỗ, thận trọng mở cửa.

- Buổi tối của mây đây - Tên chủ quán nói giọng cục cằn nhưng khề - Người khách lạ đi rồi. Ngày mai mây trở lại công việc. Phải coi chừng, nếu mây hé ra với ai những gì mây đã nghe thấy, trông thấy và rằng mây đã bị nhốt trong lúc người khách trọ ở quán này, tao sẽ đánh đập xương và thiêu sống. Nghe chưa, đồ súc vật.

- Vâng ạ, thưa ông - Torchonnet trả lời, giọng run run.

Lão chủ quán đi ra, đóng cửa, vào nhà.

Khi đã tin chắc không ai có thể nghe được, Moutier lại gần vách gỗ bảo Jacques khẽ gọi Torchonnet.

- Torchonnet! Anh Torchonnet tội nghiệp! Sao anh bị nhốt ở phòng tối này?

Torchonnet:

- Anh đấy à, anh Jacques? Sao anh biết con người độc ác ấy nhốt tôi ở đây? Tôi cũng chẳng biết tại sao hãm nhốt tôi.

Jacques:

- Anh bị nhốt từ bao giờ?

Torchonnet:

- Từ hôm một ông người đẹp để đi chiếc xe lịch sự, mang đến một hộp đựng

đầy vàng, Ông ấy thương tôi, bảo chủ tôi là tôi có vẻ ốm yếu lắm, muốn trả tiền để đưa tôi đi chỗ khác. Chủ tôi từ chối. Thấy vậy ông khách đưa tôi một đồng tiền vàng, bảo đi mua một franc thuốc lá, chỗ tiền còn thừa cho tôi. Chủ tôi đi theo, tôi chưa kịp ra ngoài đường, ông ta đã giật lấy đồng tiền. Tôi muốn kêu nhưng ông ấy túm cổ tôi lôi vào kho than này, bảo hể kêu ông ấy giết. Chiều đến, ông ấy đem cho tôi một miếng bánh và một bình nước.

Moutier:

- Tội nghiệp cháu!

Tiếng nói của Moutier làm Torchonnet giật mình.

Torchonnet:

- Trời ơi! Ai đến với anh đấy. Chủ tôi biết sẽ giết tôi.

Moutier:

- Cháu yên tâm! Chú đây. Ba năm trước chú đã vác hộ cháu tải than. Chú là bạn, là bố của Jacques, chú không phản cháu đâu. Ông khách đi bao giờ?

Torchonnet:

- Ông chủ bảo là đã đi, nhưng cháu không tin. Vì chiều nay cháu còn nghe thấy ông khách nói to tiếng. Chủ cháu chửi, rồi có tiếng huỳnh huych như đánh nhau. Em ông chủ và vợ ông chủ cũng to tiếng rồi không nghe gì nữa. Sau đấy ông chủ đến đem bánh cho cháu.

Moutier tức run người:

- Chúng giết người chẳng? Hay chuẩn bị giết? Làm thế nào để ngăn chặn?

Cửa đóng kín cả. Làm thế nào vào được mà không gây tiếng động? Không phải ta sợ. Với con dao găm Angiêri và mấy khẩu súng ngắn này, ta có thể giải quyết dễ dàng. Nhưng nếu người khách lạ còn sống, nghe tiếng ta phá cửa, chúng sẽ giết người ấy trước khi ta vào sào huyệt của chúng. Lạy Chúa, hãy mách bảo con! Chậm một phút là nguy cho tính mạng người khách lạ.

Moutier đứng lặng một lúc, rồi bảo Jacques:

- Con về nhà đi, ở đây vương chân chú.

Jacques:

- Cháu không về. Cháu biết chú định vào xem có gì nguy hiểm cho ông khách không. Cháu ở lại đây để hỗ trợ.

Moutier:

- Cháu không giúp được gì đâu, chỉ quán chân chú. Cháu về đi! Chú bảo rồi đấy!

Mấy tiếng này chú nói nhỏ nhưng với giọng cương quyết làm cho Jacques không dám cãi lại. Nó hôn tay Moutier và ra về. Khi nó đi xa rồi, Moutier ra khỏi nhà kho, thì cửa quán lại mở. Chủ quán Bournier rón rén đi ra, lắng nghe và quay lại nói khẽ:

- Không có ai đâu! Nhanh lên! Trăng mọc thì nhớ việc.

Lão quay vào, để cửa mở. Moutier lướt theo sao, dừng lại trước căn phòng lão vừa vào, ánh sáng lơ mờ soi một thân người nằm dài trên mặt đất, tay chân bị trói, mồm nhét giẻ. Người em trai và vợ

lão chủ quán xốc vai, còn lão nắm hai chân. Chúng sắp khiêng đi thì Moutier lao vào bắn gãy đùi lão chủ quán bằng một phát súng, lấy báng súng đánh vỡ đầu thằng em, quật ngã mụ vợ bằng một quả đấm vào đầu. Cả ba ngã vật, riêng lão chủ quán kêu được một tiếng. Moutier đẩy lão vào một xó, lấy dao cắt dây trói người khách lạ tội nghiệp, rút giẻ trong miệng ông. Trói lão chủ quán lại, anh chạy vào phòng, mở cửa ra đường, bắn một phát súng và hét lớn:

- Có kẻ trộm, có kẻ giết người!

Nghe tiếng kêu, nhiều nhà mở cửa, nhiều đầu ló ra.

- Ở quán này! Moutier hét to - Cứ lại đây, không sợ nguy hiểm đâu.

Câu nói trấn an làm một số người

hăng hái lên. Họ vác dao, các gậy đến quán trọ, trong bụng vẫn run. Đến cửa quán, họ dừng lại nghe ngóng, chưa dám vào ngay, vì chưa biết tình hình bên trong thế nào.

Họ đang do dự và hỏi nhau, thì Elfit đến. Nghe tiếng súng báo động của Moutier, cô chạy lại và gọi dân làng đến cứu anh và Jaques mà cô tưởng cũng đang ở đây.

Elfit:

- Ở đây xảy ra việc gì thế? Sao các bác không vào xem? Anh Moutier đâu? Vào đi chứ!

Một người cất tiếng:

- Chưa hiểu thế nào, cô Elfit ạ. Vào mà không biết bên trong có chuyện gì, có những ai, thì dễ nguy hiểm lắm. Lão

Bounier là một tên xấu. Không ai muốn dây với lão.

Elfit:

- Vậy chả nhẽ cứ để cho kẻ nào đấy giết người à. Cứ phải vào xem sao chứ. Tôi là phụ nữ đấy, nhưng tôi không sợ. Tôi vào đây.

Elfit giật dao trong tay một người, lao vào trong nhà gọi:

- Anh Moutier, anh ở đâu? Jacques ở đâu? Cái gì xảy ra với anh vậy? Tôi lại hỗ trợ anh đây.

Elfit đã vào đến nơi. Cô thấy tên chủ quán cửa quây, mục vợ bất tỉnh nhân sự. Moutier đang vẩy nước vào mặt người khách lạ đang nằm trên đất. Chỉ thấy mặt ông bê bết máu, nhưng không biết do vết thương nào hay từ trong mũi chảy

ra. Nghe tiếng Elfit, anh ngừng lên, đi về phía cô.

- Cô Elfit quý mến, cô vào đây tôi sợ lắm. Cô đi ra, đừng ở đây. Cô ra gọi người đến. Sao cô vào đây được đây vậy?

Elfit:

- Tôi nghe tiếng súng và tiếng anh kêu. Tôi sợ có chuyện không may xảy đến cho anh, nên tôi chạy lại. Dân làng đã đến, đang ở ngoài kia, hơn chục người. Nhưng họ sợ không dám vào. Tôi vào trước.

- Cô không sợ nguy hiểm à?

- Moutier nói và âu yếm nắm tay Elfit - Cô gọi mấy người vào sẵn sóc ba tên này, mấy người đi báo cảnh sát và đưa ông khách này ra ngoài. Chắc chúng muốn giết người để cướp tiền. Còn Jacques tôi

đã bảo về với cô rồi mà.

Elfit không hỏi gì thêm, quay ra cửa, nói lại những điều Moutier yêu cầu cho mọi người biết, rồi chạy vội về quán «Thiên Thần» báo cho bà chị biết để yên tâm. Lúc ra cửa quán Bournier, cô gặp Jacques vừa chạy đến. Nó nghe tiếng súng vội vàng đến ngay hỗ trợ, nhưng phải đi đường vòng nên đến sau. Cô nói tóm tắt cho nó biết sự việc và bảo nó quay về với cô. Nó đến chả được việc gì lại vướng chân Moutier.

Mấy người còn đang đứng run ở cửa, nghe Elfit giải thích chạy luôn vào gặp Moutier để giúp.

Moutier:

- Các bác giúp đưa chúng về trại giam nào gần nhất của thành phố. Tôi

chỉ là người ở nơi xa đến, không biết ai. Một vài bác giúp đưa ông khách lạ này ra ngoài, bọn chúng định giết để lấy của. Cần tìm một thầy thuốc đến săn sóc cho ông ta.

Mấy người trông thấy Moutier mặc quân phục đeo lon đại úy và gấn huân chương nên trọng nể, sẵn sàng nhận nhiệm vụ. Hai người đi báo cảnh sát, bốn người canh gác những tên hung thủ. Moutier cử một người đến nhà bà Blidot hỏi xem bà có đồng ý nhận người khách lạ này đến ở không, và bảo người vào mở cửa kho than cho Torchonnet ra.

Người đi về cho biết bà Blidot đồng ý sẵn sàng để người khách lạ đến lúc nào cũng được.

Moutier để cái đệm xuống đặt người khách lên. Thêm ba người khỏe mạnh

giúp anh đưa người khách về quán bà Blidot, đặt lên giường trong căn phòng bà đã chuẩn bị sẵn. Bà giúp thay quần áo, lau vết máu trên mặt ông khách. Lau sạch rồi, Moutier nhìn mặt ông khách kêu lên:

- Phúc đức làm sao, bà Blidot ơi! Bà có biết người tôi cứu khỏi lưỡi dao tàn bạo là ai không? Vị tướng tù binh tội nghiệp của tôi đấy! Ma quái run rủ thế nào mà ông lại vào đấy? Ông ấy mở mắt ra. Sắp tỉnh hẳn rồi.

Vị tướng đã tỉnh lại, nhìn chung quanh, nhìn bà Blidot, nhưng chưa nhìn thấy Moutier còn bị tấm riđô che khuất. Nhưng khi vị tướng hỏi:

- Tôi ở đâu thế này? Chuyện gì đã xảy ra?

Moutier xuất hiện nắm tay ông và nói:

- Tướng quân đang ở nhà các bà bạn tôi, Tướng quân đã lọt vào nhà tên kẻ cướp. Tôi đã bắn gãy chân nó, đánh vỡ sọ thằng em, nện một đấm làm vợ nó bất tỉnh nhân sự.

Vị tướng:

- Thế nào! Lại vẫn là anh à, anh Moutier quý mến? Tôi vì anh mà sa cơ, anh lại là người cứu tôi ra. Một lần nữa anh là cứu tinh của tôi.

Moutier:

- Tôi rất sung sướng đã giúp Tướng quân một việc nhỏ. Nhưng sao Tướng quân lại đến đây để lọt vào tay bọn đầu gấu?

Vị tướng xin một cốc rượu, uống xong thấy khỏe lại, ông mới kể với Moutier:

- Anh đã có lần nói với tôi rằng anh muốn về đây với hai đứa trẻ và hai bà bạn thân. Tôi muốn đem xe đến đây đón anh cùng đi điều dưỡng tại suối nước nóng, để anh khỏi phải đi bộ vất vả. Vậy là tôi vào quán trọ này và tí nữa thì bị chúng cắt cổ.

Moutier:

- Sao chúng bắt ông, vào sao muốn giết ông?

Vị tướng:

- Tôi va chạm với lão về chuyện một thằng bé quá ốm yếu, quá khổ sở. Tôi thấy thương nó, đưa cho nó hai mươi franc đi mua một franc thuốc lá, còn thừa cho

nó. Lão chủ quán lưu manh đã cướp của nó. Hôm sau tôi đã hỏi lại. Tôi được biết thằng bé là con một bà ăn xin. Bà cho lão để giúp việc. Thằng bé bị đối xử tàn nhẫn quá. Tôi muốn trả tiền để đưa nó đi học việc nơi khác, nhưng lão chủ không nghe. Tôi nói sẽ đến đề nghị Xã trưởng. Lão nổi nóng với tôi và ăn nói thô lỗ. Tôi đã hờ hênh để lão nhìn thấy cái hộp đựng tiền và vàng và nói là lão bỏ lỡ một cơ hội kiếm tiền. Lão xuống thang, đồng ý nhường thằng bé; nhưng tôi lại từ chối, bỏ tiền và vàng vào hộp. Lão nhìn tôi căm ghét và bỏ đi. Một giờ sau, vợ lão đưa tôi sang một phòng nhỏ ở xa và đưa xuất ăn đến cho tôi. Tôi ăn xong thì thằng chồng vào. Vào rồi nó lại ra, khóa trái cửa. Tôi nhảy ra cửa, lay và gọi. Không ai thưa. Không sao mở ra được. Tôi đến cửa sổ và mở; nhưng có chấn song, không nhảy ra được. Tôi sợ quá. Trong tay không có

vũ khí. Tôi gào lên. Không ai trả lời. Làm thế nào? Chỉ còn cách là chờ đợi. Định bụng khi họ đem xuất ăn đến tôi sẽ lao ra. Nhưng lại không làm thế. Họ đưa qua chấn song cửa. «Bánh và nước đây». Lão chủ quán nói và đóng cửa sổ. «Tôi ở như thế hai ngày, mệt muốn chết, chỉ có một chiếc ghế dựa để ngồi, bánh và nước để sống. Tôi rất lo nhưng biết rồi sẽ ra sao. Tôi phát điên người lên khi nghĩ rằng anh chỉ ở đây cách độ năm trăm bước mà không đến cứu được. Đến ngày thứ ba, tôi nghe có những tiếng động thái bất thường phía cửa. Tôi định hể cửa mở sẽ lao ra. Rồi tiếng động đến gần, tiếng chìa khóa tra vào ổ, cửa mở từ từ. Vì trong buồng tối, chúng không nhìn thấy tôi. Tôi đợi cửa mở rộng thêm sẽ lao ra. Nhưng một quả đấm nện vào mũi tôi, máu ộc ra, lấp cả mắt. Chúng đông quá, ra sức nện vào đầu, vào lưng, vào mặt tôi tới

tấp. Tôi kêu, tôi gọi, tôi cầu cứu. Chúng quật tôi ngã xuống đất. Một đứa ngồi lên ngực tôi, những đứa khác trói chân tay tôi, nhét mũi soa vào miệng tôi. Tôi bất tỉnh... Không biết anh đã giải thoát cho tôi thế nào?

Moutier:

- Tôi sẽ kể để Tướng quân nghe khi Tướng quân đỡ mệt. Tướng quân có vẻ mệt lắm. Cần có thầy thuốc săn sóc.

Vị tướng:

- Tôi chỉ muốn nằm nghỉ thôi. Không cần thầy thuốc. Để cho tôi ngủ một lát. Về ở đây gần anh và các bạn anh, tôi thấy yên tâm, muốn ngủ một giấc.

Nói rồi vị tướng uống thêm một cốc rượu, quay đầu và ngủ thiếp đi.

CHƯƠNG 8

THU XẾP CHO TORCHONNET

Bà Blidot và Moutier còn ngồi lại cạnh viên tướng một lúc. Thấy ông ngủ yên, bà Blidot nói:

- Tôi ở đây một lúc nữa, xem ông ấy có nằm yên không tiện thể lau chùi, dọn dẹp trong phòng. Anh lại đằng kia xem bọn ăn cướp thế nào.

Moutier:

- Bà nói đúng đấy. Để tôi đi. Jacques đâu, Jacques ơi!

Bà Blidot:

- Chắc đang ở chỗ Elfit. Anh lại đây xem.

Moutier đi ra, đóng cửa và vào phòng. Elfit đang ở đây với hai đứa trẻ. Thấy Moutier, Jacques nhào ra:

- Cháu lo cho chú quá. Nghe thấy súng nổ, cháu tưởng nó giết chú rồi.

Moutier cúi xuống ôm hôn Jacques mấy lần, rồi lại gần Elfit, nắm tay cô mỉm cười. Elfit nhìn anh với vẻ hài lòng.

Elfit:

- Tôi cũng thế, tôi lo cho anh quá.

Moutier:

- Lo cho tôi nên cô can đảm quá, bất chấp nguy hiểm, không do dự gì. Tinh thần dũng cảm của cô làm tôi vừa thán phục, vừa biết ơn. Tôi nói thành thật đấy.

Elfit:

- Thấy anh hài lòng về việc tôi làm, tôi sung sướng đấy. Tôi cứ lo đã làm đại dột.

Moutier mỉm cười.

- Tôi phải đến đằng kia xem tình hình như thế nào đây. Tôi giải quyết nhanh để còn thu xếp cho thằng Torchonnet.

Jacques:

- Chú có đồng ý cho cháu đi cùng không? Bây giờ không sợ nguy hiểm nữa.

Moutier:

- Đi được. Nhưng không biết giải quyết thế nào cho Torchonnet đây? Đưa nó về với Cha xứ có được không?

Elfit:

- Sao không đưa nó về đây?

Moutier:

- Đây không phải là chỗ ẩn náu, cô Elfit ạ. Hơn nữa chúng ta cũng chưa biết nó như thế nào, cho nó về đây có nguy hiểm cho ta không? Nếu Cha xứ đồng ý, thì nó rất sướng, nó sẽ trở thành một đứa trẻ tốt, sau này thành người công dân tốt.

Elfit:

- Anh nói phải, bao giờ anh cũng có lý. Vậy anh đi mau và mau về.

Moutier:

- Rất mau, Đi với chú, Jacques!

Moutier dắt tay Jacques đi. Trong quán trọ Bournier đang om sòm những tiếng kêu rên, chửi bới, nguyên rủa. Những kẻ bị thương đã tỉnh lại, dân làng trối chúng và đi đi lại lại canh gác. Đứa nào chửi, họ đá và mắng nhiếc thậm tệ. Moutier hỏi đã giải thoát Torchonnet chưa, nhưng người ta quên. Anh cùng với Jacques vào kho than để mở cửa. Nhưng không có chìa khóa. Jacques định lục tìm ở túi áo chủ quán, nhưng Moutier bảo không cần. Anh ghé vai ẩy, chưa được. ẩy thêm cái nữa, cửa đổ ầm. Torchonnet sợ quá, không dám ra. Jacques giải thích cho nó biết vì không có chìa khóa nên chú Moutier phải đẩy đổ cửa. Nó cũng nói cho Torchonnet biết chủ quán đã bị bắt, cảnh sát sắp đến giải đi.

Torchonnet mừng được giải thoát, sụp xuống định hôn chân Moutier và Jacques. Moutier ngăn lại nói:

- Cháu cảm ơn Chúa lòng lành! Người đã cứu vớt cháu.

Torchonnet:

- Cháu tưởng là chú và Jacques cứu cháu đấy chứ?

Moutier:

- Chú không bảo là không cháu ạ, nhưng vẫn cứ phải tạ ơn Chúa. Chú biết là cháu chưa hiểu đâu. Nhưng rồi một ngày kia cháu sẽ hiểu. Bây giờ cháu đi theo chú đến gặp Cha xứ.

Torchonnet (chắp tay):

- Không, không đến Cha xứ đâu. Cháu lại chú.

Moutier:

- Sao cháu sợ Cha xứ? Cha có làm gì đâu.

Torchonnet:

- Cha không làm gì, vì cháu chưa bao giờ gần cha. Nhưng nếu cha sờ vào cháu, cha sẽ ăn thịt cháu.

Moutier:

- Ai bảo thế? Bậy nào!

Torchonnet:

- Chủ cháu bảo thế. Ông ấy bảo đừng lại gần, cha ăn thịt.

Jacques:

- Ha! Ha! Ha! Ngày nào tôi cũng đến, có bị ăn thịt đâu.

Torchonnet:

- Anh dám đến à? Sao thế nhỉ?

Moutier:

- Chủ cháu là đồ xỏ lá, là thằng du côn. Nó không muốn cháu gặp Cha xứ, sợ cháu nói với cha nên nó dọa thế. Cứ đi theo chú.

Torchonnet đi theo Moutier và Jacques một cách miễn cưỡng. Moutier đưa nó đi qua quán trọ, chớ nó nhìn thấy chủ quán bị trói, thấy vợ lão và em trai lão, rồi lại ra ngay để đến giáo đường.

Cửa đóng vì đã hơi muộn. Moutier gõ cửa. Linh mục đích thân ra mở. Người nhận ra ngay Moutier.

Linh mục:

- Chào anh Moutier. Anh về từ bao giờ?

Moutier:

- Từ sáng nay, thưa cha. Con muốn đến thưa cha một việc.

Linh mục:

- Được. Việc gì, anh cứ nói.

Moutier:

- Thưa cha, xin cha cho đứa bé này ăn và ở một thời gian.

Linh mục:

- Chủ nó trả tự do cho nó rồi à. Đây là việc làm từ thiện duy nhất từ ngày tôi biết ông ta. Thằng bé này cần được dạy dỗ. Đã lâu tôi muốn đặt vấn đề, nhưng không có cách nào gần nó.

Linh mục muốn cầm tay Torchonnet nhưng nó rút tay lại và hét lên.

- Sao vậy! - Linh mục ngạc nhiên hỏi.

Moutier:

- Chú gốc này sợ cha ăn thịt, thừa cha. Lão chủ quán khốn nạn bảo nó thế để ngăn không cho nó gặp cha, để cha cứu giúp.

- Cháu bé tội nghiệp của ta, linh mục vừa nói vừa cười. - Cháu yên tâm, ta ăn những thứ ngon hơn, thịt cháu gây lắm. Bao đứa trẻ đến với ta, ta có ăn thịt đứa nào đâu, kể cả những đứa béo hơn. Cháu hỏi Jacques mà xem.

Jacques:

- Khi nghe anh ấy nói chuyện buồn cười ấy, con cũng đã bảo anh ấy thế, thừa

cha. Anh thấy đấy, anh Torchonnet, tôi có sợ cha đâu.

Jacques nói và cầm tay linh mục hôn nhiều lần. Torchonnet dán mắt nhìn. Nó vẫn có vẻ sợ nhưng không bỏ chạy.

Linh mục:

- Phải lưu thằng bé này một thời gian anh Moutier ạ. Nhưng giải quyết thế nào với chủ nó?

Moutier kể lại những việc vừa xảy ra. Linh mục nhận trách nhiệm lo cho thằng bé bị bỏ rơi. Ông gọi bà giúp việc, giao Torchonnet, bảo chuẩn bị cho nó ăn và xếp cho nó giường nằm ở một phòng nào đấy.

- Bây giờ, ông nói, tôi đi thăm những người bị thương. Chào anh Moutier,

ngày mai tôi sẽ đến thăm anh tại «Quán Thiên Thần».

Linh mục đi ra cùng Moutier và Jacques. Hai chú cháu về nhà. Bà Blidot và cô Elfit đang nóng lòng chờ.

- Mau về ngủ Jacques - Bà Blidot nói
- Paul ngủ rồi.

- Chào mẹ, chào cô, chào chú -
Jacques nói và ôm hôn mọi người.

Bà Blidot:

- Hai đứa ngoan quá, anh Moutier ạ. Tôi rất quý chúng. Từ ngày có chúng về đây cuộc sống của chúng tôi thay đổi nhiều, đẹp thêm nhiều.

Moutier:

- Còn chúng được về đây ở sung sướng quá. Được bà và cô thương yêu

chăm sóc đầy đủ. Sống dưới mái nhà của bà và cô thật hạnh phúc.

Bà Blidot:

- Anh thấy ở đây tốt thế, sao anh không ở lại?

Moutier:

- Một người đàn ông ở tuổi tôi không được phép vô công rồi nghề. Phải sống có ích. Trước mắt, tôi phải đi điều dưỡng ở suối nước nóng. Vết thương chưa lành.

Elfit:

- Trước mắt thì thế. Rồi sau sao?

Moutier:

- Tôi cũng chưa biết. Để rồi sẽ hay. Nhờ ơn Chúa.

Elfit:

- Anh không đăng lính nữa chứ? Tôi mong thế.

Moutier:

- Có thể có, có thể không. Cũng chưa biết.

Elfit:

- Anh không được đăng lính mà không nói cho tôi biết đấy. Anh có biết vậy là làm chúng tôi buồn không.

Moutier:

- Thật lòng tôi không muốn làm cô buồn, cô Elfit ạ.

Elfit:

- Vậy thì tôi yên tâm. Anh đừng có đăng lính đấy.

Hai chị em bà Blidot và Moutier vẫn thức. Thỉnh thoảng họ lại vào xem vị tướng có cần gì không. Thấy ông vẫn yên giấc họ chuẩn bị đi ngủ. Moutier muốn ngủ ngay trên ghế để trông coi vị tướng. Nhưng hai chị em bà Blidot không muốn như vậy. Cô Elfit vào phòng bê ra nào chăn, nào đệm, nào gối, nào khăn trải giường. Moutier không muốn rườm rà, lại khuân hết trở lại và vào ngủ trong phòng tầng dưới. Anh chúc hai chị em bà Blidot ngủ ngon, nắm tay Elfit âu yếm, rồi về giường mình.

CHƯƠNG 9

VỊ TƯỚNG DÀN XẾP CHO MOUTIER

Vị tướng nằm yên, suốt đêm Moutier không phải dậy lần nào. Anh ngủ cho đến sáng. Nghe đồng hồ điểm sáu giờ, anh nháy khỏi giường, rửa mặt, mặc quần áo, rón rén vào phòng, thấy ông vẫn trong tư thế anh đặt nằm hôm trước. Giá mà không nghe tiếng ông thở đều đều, người ta đã tưởng ông không còn sống. Anh lại lặng lẽ đi

ra, quay về phòng, gấp chăn đệm, đọc kinh rồi nhóm bếp đờ cho hai bà chủ nhà. Anh lại quét dọn, lau chùi mọi thứ rồi đợi. Vừa ngồi xuống ghế, thì có tiếng bước nhẹ từ cầu thang xuống. Elfit thân mật chào anh.

Elfit:

- Tôi sợ anh không ngủ được. Hôm qua thấy anh mệt.

Moutier:

- Trái lại, tôi ngủ say, chẳng còn biết trời đất gì. Bây giờ tôi khỏe rồi, sẵn sàng để cô sai bảo.

Elfit:

- Anh cứ nói thế, như tôi là một tên vua chuyên chế không bằng.

Moutier:

- Đây là tôi muốn đỡ việc cho cô, để cô khỏi mệt.

Elfit:

- Chính vì vậy anh đã vội vàng thu dọn chăn đệm lại, Gọn ghẽ đấy nhưng... phải dỡ cả ra thôi.

Moutier:

- Sao vậy cô? Elfit: Chăn đệm để đây không được, kẻ ra người vào suốt ngày. Tôi phải mang đi thôi.

Moutier:

- Để đâu, cô bảo tôi.

Elfit:

- Trong phòng cạnh đây.

Moutier ôm tất cả đem đến phòng

Elfit vừa chỉ, xếp vào một góc rồi đứng nhìn.

Căn phòng đẹp quá! Trang thiết bị mới tinh. Không thiếu thứ gì. Rất chu đáo!

Elfit:

- Phòng này dành cho anh đấy. Chúng tôi chưa xếp ai vào đấy. Và gọi là phòng của anh Moutier. Lưu niệm của anh. Thỉnh thoảng Jacques vào quét dọn lau chùi, lần nào nó cũng than thở: «Chả biết bao giờ chú Moutier mới về ở đây?»

Moutier chưa kịp nói lời cảm ơn thì Jacques và Paul đã ulla vào phòng, ôm chầm lấy anh.

- Thế là chú đã về phòng chú - Jacques nói như reo - Chú ở lại đây, đừng đi đâu nữa.

Moutier:

- Không được đâu, chỉ thêm bận chân mẹ cháu và cô cháu.

Jacques:

- Sao mà bận? Cháu không biết bao nhiêu lần nghe mẹ và cô nói chú tốt và hay giúp đỡ, ước gì chú về đây ở mãi.

Moutier:

- Cảm ơn những lời tốt đẹp của cháu. Khi nào chú làm ra tiền, chú sẽ về ở đây. Bây giờ thì chưa, vì chú chỉ là một anh lính nghèo.

Moutier ôm hôn Jacques rồi đi từ căn phòng xinh xắn sang phòng vị tướng. El-fit chuẩn bị ăn sáng. Cô pha cà phê.

Vị tướng đã thức dậy. Trừ một vài xây xát nhẹ ở mũi, ở mi mắt, ông không

thấy đau nữa và thấy muốn ăn.

- Ba ngày ăn bánh với uống nước - Ông nói - Làm tôi thèm ăn quá. Anh cho tôi một cốc cà phê sữa.

Moutier:

- Có ngay, thưa Tướng quân. Mười phút nữa sẽ có người mang đến.

Moutier quay về phòng giữa lúc cô Elfit mang bát sữa vào. Cô có vẻ buồn, không nói năng gì. Moutier hỏi cà phê cho ông tướng, thấy cô im lặng, không trả lời.

Moutier:

- Sao vậy, Elfit, sao cô buồn?

Elfit:

- Vì thấy anh không quan tâm đến

chúng tôi, đến nỗi buồn phiền của Jacques và tôi.

Moutier:

- Tôi thú thật, đối với Jacques tôi không lo ngại gì, vì ở đây nó sung sướng như vua rồi. Còn với cô, nếu tôi có thể sống mà không phải dựa vào cô, thì tôi sẽ sung sướng quá, chả phải nghĩ đến chuyện đi đâu nữa. Nhưng không được, ngoại trừ giữa cô và tôi có mối quan hệ họ hàng hay... hôn... nhân.

Elfit ngừng lên nhìn, mỉm cười và nói:

- Và anh không dám, vì anh nghèo, tôi giàu. Có phải vì chỉ vì thế?

Moutier:

- Đúng, chỉ vì thế. Vì thế mà tôi

không dám, không nghĩ đến. Không bè bạn, không ai thân thuộc, mà lại sánh với một phụ nữ dịu dàng, nhân ái, xinh đẹp như cô, sống cạnh một phụ nữ nhân hậu, đáng mến như chị cô, lại có một địa vị ở đây. Như vậy thì quá hạnh phúc.

Elfit:

- Hạnh phúc với anh, sao anh lại khước từ? Anh gọi chúng tôi là bạn bè, chúng tôi cũng coi anh là bạn bè, vậy thì sao còn nghĩ đến chuyện giàu nghèo. Giàu nghèo ta chia sẻ. Chị tôi quý anh, Jacques cũng thế. Đừng đi đâu nữa, ở lại đây anh ạ.

Moutier ngập ngừng, không biết trả lời thế nào. Lúc này ông tướng chờ lâu đã tự mình sang phòng, đến gần mà Moutier và Elfit không biết. Ông bế Elfit lên, ấn vào tay Moutier và nói:

- Ta đứng ra xây dựng cho hai người đấy. Chả nhẽ ta không chu cấp nổi cho con người hai lần cứu sống ta được sao? Ta cho anh hai chục nghìn franc. Vậy là ổn chưa nào?

Moutier:

- Thưa Tướng quân, tôi không dám nhận món tiền lớn quá. Tôi không có quyền.

Vị tướng:

- Có lắm chứ ! Không có anh, tôi còn làm gì được hưởng số tiền ấy? Anh nói món tiền lớn quá. Chả nhẽ tính mạng tôi không đáng chục nghìn franc sao? Anh cứu tôi hai lần. Hai lần một chục chả là hai chục là gì? Anh còn dám nói là quá đắt nữa không? Là tôi không đáng hai chục franc. Đánh giá tôi quá thấp, tôi tự ái đấy anh bạn ạ.

Elfit bật cười. Moutier cũng cười theo.

Moutier:

- Vậy tôi xin nhận, thưa tướng quân. Vì thiếu can đảm tôi suýt để lọt mất Elfit. Tướng quân đã lại rộng lòng cho tôi.

- Sung sướng quá! - Vị tướng nói và lấy tay quạt trán - Anh thỏa thuận con người tôi đáng giá hai chục nghìn franc.

Moutier:

- Vô cùng biết ơn tướng quân.

Vị tướng:

- Ta ta ta, không ơn huệ gì cả. Ta muốn được trả bằng tình nghĩa thân thương. Để bắt đầu, cho ta ôm hôn người bạn nhỏ gái mới bé nhỏ của ta.

Vị tướng hôn lên má Elfit mỗi bên một cái thật to. Elfit bắt tay ông.

Elfit:

- Xin cảm ơn Tướng quân, không phải vì hai chục nghìn franc Tướng quân đã rộng rãi cho... Tôi gọi anh là gì? Cô quay sang Moutier hỏi.

- Joseph - anh trả lời và mỉm cười.

- Cho Joseph - Elfit nói và cười! - và cảm ơn Tướng quân đã quyết định cho anh ấy... Trời! Tôi chưa nói cho chị tôi biết. Tôi đính hôn mà không nói gì với chị.

Elfit nói rồi bỏ chạy. Vị tướng đứng lại mắt mở to, mồm há hốc. Vị tướng:

- Thế nào! Chị cô ta chưa biết gì à? Mà cô ta nữa, lấy chồng mà không biết tên chồng.

Moutier cười:

- Xin tướng quân khỏi bận tâm. Mọi việc sẽ đâu vào đó.

Vị tướng:

- Đâu vào đó! Ta không hiểu thế nào cả. Chịu. Nhưng ta nhìn thấy là cô ta rất xinh đẹp.

Moutier:

- Và tốt, và thông minh, và hiền thảo, đảm đang, hiền lành...

Vị tướng:

- Và vân vân, vân vân. Ta biết chuyện đó lắm. Ta không còn là con nít. Ta cũng đã có vợ, một người hiền dịu, nhân hậu, đáng quý! Nhưng trời ơi! Giá mà ta ly dị với cô ấy sớm hơn thì ta sung sướng biết chừng nào.

Moutier (hăng lên):

- Mong Tướng quân không nghĩ về Elfit giống như thế.

Vị tướng cười:

- Không đâu, Elfit là thiên thần, thiên thần anh bạn ạ.

Moutier không biết nên cười hay nên giận, vẻ sung sướng và nét mặt phì nộn của vị tướng làm tan biến sự bức dọc. Anh dịu giọng nói:

- Mười năm sau, tướng quân sẽ thấy chúng tôi vẫn hạnh phúc như hôm nay.

Vị tướng xúc động:

- Cầu Chúa chứng giám. Anh Moutier ạ, cô bé thật xinh đẹp, nét mặt thật đáng yêu. Tôi tin là hai người sẽ hạnh phúc. Mấy tháng nay ở gần...

Vị tướng không nói hết câu, ông nắm chặt tay Moutier. Giữa lúc này, bà Blidot vào, có Elfit và hai đứa trẻ đi theo. Moutier chạy ra ôm hôn thăm thiết bà Blidot.

Moutier:

- Xin lỗi bà bạn thân yêu tuyệt vời của tôi. Tôi đã chiếm giữ cô Elfit mà không đợi sự đồng ý của bà. Tại tướng quân thúc ép đấy.

Bà Blidot:

- Tôi vẫn ước mong sự việc kết thúc như thế để cho Elfit được hạnh phúc. Ngay từ lần gặp đầu tiên, tôi đã thấy hai người hợp nhau. Nhưng lần thứ hai, thứ ba càng củng cố thêm ý nghĩ của tôi. Trong thư gửi về cũng thấy anh nói nhiều đến Elfit. Lần này về, qua sự cố vừa rồi, thấy Elfit tỏ ra lo lắng nhiều cho

anh, sợ anh gặp nguy hiểm, chúng tỏ nó yêu quý anh. Điều đó không còn gì phải nghi ngờ.

Moutier:

- Tôi cũng thấy thế, chị thân mến ạ. Và đáng lẽ tôi đã mạnh dạn bày tỏ ý kiến. Nhưng ngại gì túng thiếu không dám. May gặp Tướng quân là người rộng rãi đã chu cấp cho. Vì thế bây giờ tôi được vinh dự làm em của bà, được may mắn làm người chồng và người phục vụ của Elfit.

- Chú thân yêu, Jacques reo lên, cháu vui quá, sướng quá. Chú nhận lấy căn phòng này và ở lại đây mãi với mọi người, chú nhé. Cô Elfit của cháu sẽ không bao giờ buồn nữa. Sáng nay cô ấy khóc, cháu trông thấy đấy.

- Suyt, suyt, đồ hớt lẻo! - Elfit ôm hôn Jacques - Không được lộ bí mật của cô. Nhưng cháu nói với chú Moutier được, vì chú ấy cũng là người nhà mình.

Vị tướng:

- Phải ăn đi chú! Tôi đói lắm rồi. Mọi người quên là hai hôm nay tôi phải ăn bánh không với nước. Dạ dày đang sôi lên ầm ầm. Cho tôi ly cà phê.

Bà Blidot:

- Có rồi, mời tướng quân vào bàn.

- Xin lỗi, Elfit, từ nay anh là người phục vụ - Moutier nói và giằng lấy đĩa từ tay Elfit. Em đã cho anh quyền ấy rồi mà.

- Thì tùy anh, anh là chủ - Elfit cười trả lời.

- Chủ - Đây tớ - Moutier nói thêm.

- Như ta vậy, Tướng - tù binh - Vị tướng thở dài.

Moutier:

- Cũng không lâu nữa, thừa tướng quân. Hòa bình rồi. Tướng quân sẽ về nước.

Vị tướng:

- Ta muốn ở đây một thời gian, anh bạn ạ, thật đấy.

Moutier:

- Tướng quân dự đám cưới chúng tôi chứ?

Vị tướng:

- Có chứ. Ta sẽ chi cho lễ cưới. Một tiệc to sẽ được tổ chức tại Chevet. Các người chưa biết nơi ấy. Ta đến Paris

nhiều lần rồi, ta biết. Ta sẽ đưa các người đến.

CHƯƠNG 10

BAO GIỜ TỔ CHỨC ĐÁM CƯỚI?

Ông tướng ăn xong. Ông lân la chuyện trò với bọn trẻ và rủ chúng đi dạo. Jacques đưa ông đến gặp Torchonnet, nơi cha xứ ở. Nhưng bây giờ Torchonnet đã được đổi tên. Linh mục làm lễ rửa tội và đặt tên cho nó là Pierre. Nó hết sợ hãi, có vẻ phấn khởi. Thấy Jacques và ông Tướng đến nó vui lắm. Ông Tướng trò chuyện với nó thì mới biết Jacques tốt với nó, Jacques đã

cùng với Moutier giải thoát cho nó. Ông tướng lắng nghe, rồi hỏi, rồi vỗ về Jacques và bắt tay linh mục.

Vị tướng:

- Tôi chưa thấy ai giúp đỡ cho thằng bé này được như linh mục, cũng chưa thấy ai dạy dỗ, bảo ban cho thằng Jacques được như linh mục. Linh mục là một người tốt, đáng kính. Tôi rất sung sướng được biết linh mục.

Linh mục:

- Đây là nhờ có sự giúp đỡ của bà Blidot và cô em gái.

Vị tướng:

- Cô em gái bà ấy, tôi gả chồng rồi.

Linh mục:

- Tướng quân gả chồng cho cô Elfit?
Chả nhẽ!

Vị tướng:

- Vậy mà đúng thế đấy! Tôi lại còn chu cấp cho chàng rể nữa. Cái cậu ngốc ấy cứ từ chối cô Elfit. Vì Elfit giàu, còn cậu ta thì không có gì. Thấy cậu ta nghèo quá, tôi đã bực lên và cho cậu ta hai chục nghìn franc. Bây giờ trong hai đứa cậu ta lại là đứa giàu hơn. Buồn cười thật!

Linh mục (mỉm cười):

- Nhưng Elfit lấy ai? Trước đây ai hỏi nó cũng từ chối. Khi chúng tôi mắng nó sao lại làm cao, nó trả lời: «Tôi không yêu anh ta». Gặng thêm, nó trả lời: «Tôi ghét anh ta». Nó cười và nói: «Tôi không lấy chồng đâu».

Ông tướng:

- Đừng bao giờ tin lời nói của các cô gái. Nó lấy Moutier, người đã cứu tôi, một chàng trai dũng cảm tuyệt vời.

Linh mục:

- Moutier à! Nó là chàng trai tuyệt vời đấy. Lấy nó được đấy. Tôi rất tán thành.

Vị tướng:

- Tôi cũng tán thành. Khi cả cậu ta và tôi bị thương, tôi là tù binh của cậu ta. Moutier là người cứu tôi, cậu ta đã nhiều lần nói với tôi về Elfit và bà chị, về những ý kiến của linh mục, nhận xét hai người và cả những gì cậu ta đã chính mắt thấy được về mặt đức hạnh của Elfit. Tôi đã bảo: «Vậy thì lấy đi, thấy cô ấy hoàn hảo vậy thì lấy đi.» Và cuối cùng cậu ta nghe tôi. Nhưng cậu ta muốn đợi bao giờ có tiền đã. Vì muốn thu xếp công việc cho

cậu ta nên tôi về đây, rồi vì về đây mà tôi lâm nguy, sa vào tay bọn Bournier. Cậu ta đã cứu tôi, đã làm một việc tốt. Xin hỏi linh mục. Nếu không có Dourakine làm sao nó thành giàu có được.

Linh mục:

- Dourakine là gì vậy?

Vị tướng:

- Là chính tôi đây. Tên tôi là Dourakine. Theo tiếng Nga, «Dourakine» có nghĩa là «Thằng ngốc».

Linh mục cười thoải mái. Ông Dourakine rủ linh mục cùng đến «Quán thiên thần», mừng hai chị em bà chủ quán. Linh mục nhận lời.

Trong lúc hai người trò chuyện, Torchonnet cũng kể cho Jacques nghe về nó.

Nó, cũng như Jacques, không cha không mẹ. Lúc nó lên tám một người đàn bà trong làng đem nó cho chủ quán Bournier. Người đàn bà ấy không phải là mẹ nó, bà đã đánh cắp nó để trả thù một gia đình đã xua đuổi không bố thí cho bà. Khi bà khỏi bệnh bà đem trả cho bố mẹ nó. Nhưng bố mẹ nó nghèo, đông con, về đây cũng khổ, nên bà đem cho gia đình Bournier. Bà cũng đã kể như thế với Bournier và nói cả tên và chỗ ở bố mẹ nó.

Jacques khuyên Pierre nói chuyện với linh mục để người đến hỏi Bournier về bố mẹ.

Jacques và Paul xin phép linh mục cho ở lại chơi với Torchonnet. Linh mục đồng ý.

Ông tướng và linh mục đi đến «Quán

Thiên Thần». Moutier đang trò chuyện với Elfit. Bà Blidot đang dọn dẹp, thỉnh thoảng nói một câu.

Vị tướng:

- Đằng kia, thừa linh mục.

Linh mục đến gần Elfit, nói lời cầu phúc.

Linh mục:

- Chúc cho con hạnh phúc. Sự lựa chọn của con như vậy là tốt. Người trẻ tuổi này khôn ngoan, nhân hậu, cha đã nhận định như thế từ lần gặp đầu tiên anh đến hỏi về con.

Moutier:

- Xin cảm ơn cha về những ý kiến tốt lành. Từ nay con và Elfit sống chung, xin cha ban phúc cho con như Elfit vừa rồi.

Moutier quỳ một chân trên đất, nhận lời ban phúc. Trước khi đứng dậy, anh cầm tay Elfit nói:

- Con nguyện trước Chúa và cha là sẽ làm hết sức mình để cuộc sống của Elfit thân yêu được hạnh phúc và bình an và không bao giờ quên rằng nhờ Chúa cứu giúp mà chúng con được hạnh phúc.

Moutier đứng dậy, âu yếm hôn tay Elfit.

Bà Blidot khóc, Elfit nấc lên. Vị Tướng xúc động.

Vị tướng:

- Tôi cũng muốn khóc. Các người thôi đi. Tôi đưa linh mục tới đây để linh mục thấy mọi người sung sướng. Nhưng Moutier lại dựng nên một cảnh làm bà Blidot và cô Elfit phải khóc. Tôi đã phải

cổ kìm nước mắt, linh mục mắt cũng đỏ hoe, còn bản thân Moutier giọng nói cũng nghẹn ngào.

Moutier:

- Thưa Tướng quân, những giọt nước mắt tôi ngăn chảy là những giọt nước mắt sung sướng, những giọt nước mắt đầu tiên trong đời tôi. Hạnh phúc của tôi là do Tướng quân đem lại. Người là ân nhân của tôi

Moutier xiết chặt tay ông tướng trong tay mình.

Ông tướng quá xúc động, đứng dậy, ra cửa, về phòng mình.

Linh mục ngồi xuống. Bà Blidot ngồi cạnh Elfit.

Vị tướng lại ló đầu ra cửa hỏi:

- Bao giờ tổ chức đám cưới?

- Thế nào? Đã nói đến đám cưới rồi?
Đã có thì giờ đâu?

Vị tướng:

- Ta đã nghĩ đến, ta muốn biết ngày
nào để còn đặt tiệc ở Chevet.

Moutier:

- Hãy từ từ, Tướng quân. Còn đi suốt
nước nóng đã. Vết thương của Tướng
quân chưa lành.

Vị tướng:

- Ta vẫn nhớ, nhưng phải tổ chức
đám cưới trước đã.

Elfit:

- Không đâu, thưa Tướng quân. Jo-
seph nói đúng đấy. Tướng quân phải đi

suối nước nóng đã. Anh ấy phải đi theo
Tướng quân để săn sóc.

Moutier:

- Đúng thế, Elfit thân yêu. Em thật
biết điều và can đảm. Chúng ta xa nhau
ít lâu rồi lại về.

Elfit:

- Để rồi không bao giờ xa nhau nữa.

Vị tướng:

- Chà! Họ chả coi tôi ra cái gì nữa.
Họ muốn thế nào thì thế à? Ông phải làm
cái này! Ông phải làm cái kia! Gớm nhỉ
cô bé! Gớm nhỉ, chàng trai! Tôi đã sáu
mười ba tuổi. Chả nhẽ bằng này tuổi tôi
lại không biết thế nào là đúng, thế nào là
sai. Nếu tôi không đi suối nước nóng thì
sao nào? Nếu tôi không đi đâu trước khi

tổ chức đám cưới thì sao nào?

Elfit:

- Thì tướng quân cứ ở đây canh giữ tôi, còn Joseph đi một mình. Anh ấy cần chữa lành vết thương để sau không phải xa tôi nữa.

Vị tướng:

- Quá thật, cái cô bé này! Mồm mép ghê gớm làm sao! Tôi đành chịu vậy. Ngày mai đi.

Elfit:

- Ngày mai chưa được đâu. Tôi chưa nói với anh ấy được câu nào. Chị tôi chưa kịp thu xếp. Ngoài ra tôi không muốn anh ấy ra đi trước khi... trước khi... Lạy Chúa! Buồn làm sao chứ! Thừa linh mục, bao giờ đi được?

Vị tướng xoa tay cười. Vị tướng:

- Lý lẽ bỏ đi. Tình yêu ở lại, chiếm lĩnh chiến trường. Hoan hô đám cưới!

Elfit:

- Không đâu, Tướng quân! Người hết bàn tổ chức đám cưới ngay, lại thúc giục đi suốt nước nóng ngay. Tôi cứ rối cả đầu óc! Joseph còn phải khai báo về việc Bournier nữa chứ - Tướng quân cũng phải dự cuộc thẩm vấn. Có đúng không linh mục? Sao Joseph không nói gì, cứ để mình tôi bàn bạc thế này?

Moutier cười trước ý định của Elfit muốn lưu anh lại ít thời gian.- Anh im lặng - Moutier nói - vì thấy em biện luận đầy lý lẽ, anh không còn lúc nào để nói nữa.

Linh mục:

- Con nói đúng, Elfit. Phải đợi xong cuộc thẩm vấn của hai người trong vài ngày. Từ ngày kia trở đi mới đi được.

Bà Blidot:

- Cha phán xử đúng. Con cũng định nói như thế.

Elfit:

- Sao chị không nói ngay?

Bà Blidot (cười):

- Em có để cho chị kịp nói đâu. Em hăng hái quá đến nỗi Joseph cũng không nói được câu nào.

CHƯƠNG 11

CHUYỆN BUỒN CƯỜI

Cười cùng ông Tướng bằng lòng đi suối nước nóng trước khi tổ chức đám cưới, nhưng ông yêu cầu phải ấn định ngay ngày cưới để ông còn đặt tiệc. Ông muốn viết ngay thực đơn, nhưng không ai đồng ý, nên ông ngồi kể cho Jacques và Paul nghe tên các món ăn ông sẽ đặt, làm cho hai đứa trẻ chảy nước miếng và mở to mắt.

Paul:

- Ba ba là gì hả ông?

Ông tướng:

- Là thứ bánh gatô, có nhân hạt nho đen và vỏ bánh tuyệt ngon.

Jacques:

- Có phải như bánh bao nhân xu hào cô Elfit làm không ông?

Ông tướng:

- Không phải! Ngon gấp trăm bánh bao kia, ngốc ạ.

Ông tướng tiếp tục kể tên các món ăn. Paul:

- Nuga là gì ông?

Ông tướng:

- Là bánh ngọt nhân bánh bằng hạnh nhân nhào đường rất ngon.

Paul:

- Có phải như hạnh nhân cháu và anh Jacques giã để làm sữa không ạ?

Ông tướng:

- Như thế, nhưng... Bà Blidot này! Mấy đứa trẻ ngốc quá! Đứa thì hỏi baba có phải như bánh bao nhân xu hào cô Elfit làm không. Đứa thì hỏi nuga như hạnh nhân nó giã làm sữa có phải không. Chúng chả biết tí gì cả.

Linh mục:

- Tướng quân phải dè chừng. Có nhiều cái chúng hỏi ta không trả lời được đâu.

Ông tướng:

- Có thể như thế, thừa linh mục. Ta kể tiếp, chưa hết đâu các cháu.

Jacques:

- Thừa Tướng quân, chúng cháu chả hiểu gì về các món ăn đâu.

Jacques chạy theo Paul ra vườn chơi. Một ngày vui vẻ đối với mọi người. Nhiều người vào hàng ăn và giải khát. Hôm ấy Jacques nghỉ học. Nó giúp chạy bàn rất tích cực và ngoan ngoãn, được khách hàng khen. Có người còn cho mấy xu. Paul lon ton chạy theo anh; ông Tướng thích thú ngồi quan sát, và nói chuyện với khách hàng. Họ cứ nghĩ ông là một gã lái bò hay lái cừu.

Một khách hàng:

- Hàng ông bán ở chợ thế nào?

- Rẻ lắm, ông ạ - Ông tướng trả lời một cách thản nhiên.

- Bao nhiêu tiền một cân sống?- Hai, ba chục - Ông tướng trả lời bừa.

Người khách:

- Vậy mà ông bảo rẻ? Chưa bao giờ có giá cao thế đâu. Tôi không tin.

Ông tướng:

- Tùy ông.

Người khách:

- Ông trêu tôi chăng?

Ông tướng:

- Tôi đâu dám.

Người khách:

- Vậy sao ông...

Ông tướng:

- Tôi sao?

Người khách:

- Thôi ông để tôi ăn.

Ông tướng:

- Ông cứ ăn, cứ uống.

Người khách nhìn vẻ bức dọc nhưng không nói gì nữa. Thái độ giấu cợt của ông, khiến người khách hàng ngừng cuộc tranh cãi đại dột. Khi người khách ăn xong, ông Tướng gọi:

- Hai tách cà phê cho ông đây và tôi, một bình rượu loại thật ngon. Ông có vui lòng nhận không, thưa ông, chén cà phê làm lành với ông?

- Xin sẵn sàng thưa ông - người khách nói.

- Tôi không biết hỏi ông về cái gì, nên trả lời bừa đây. Sự thật là như thế.

Người khách:

- Tôi hỏi về giá bò. Vậy ông không phải lái bò, thưa ông?

- Không thưa ông - Ông tướng ôm bụng cười - Tôi cũng là khách như ông và là tù binh của ông đây - ông Tướng chỉ vào Moutier vừa đi tới.

Người khách sợ hãi:

- Tù à? Ông... vậy ông là... ?

Ông tướng cười vang:

- Không phải kẻ cướp, không phải kẻ giết người, mặc dầu tôi đã giết và sai giết nhiều. Tôi là tù binh, thưa ông; bị ông đây bắt ở Malakoff. Tôi bị nhà sập đè lên. Ông đây không sợ nguy hiểm đã xông

vào lôi tôi ra giữa lúc bom đạn vẫn nổ. Vì thế tôi là tù binh của ông ấy.

Người khách:

- Ông cấp bậc gì?

Ông tướng:

- Cấp tướng, thưa ông.

Ông khách bật người khỏi ghế, nhắc mũ, lúng túng nói:

- Xin lỗi Tướng quân, tôi không biết. Tôi cứ tưởng...

Ông tướng:

- Không hề gì, ông ạ. Đây không phải là lần đầu người ta tưởng tôi là lái bò, lái lợn. Và chắc chưa phải lần cuối.

Người khách xấu hổ muốn trả tiền hàng, nhưng ông Tướng bảo để ông trả

cả. Người khách chào, ngập ngừng mãi trước khi đi ra. Và cảm ơn.

- Được đi thích thật! - Jacques nói.

Ông tướng:

- Cháu có muốn ông đưa đi?

Jacques:

- Muốn, nhưng cả chú Moutier, Paul, mẹ và cô nữa.

Ông tướng:

- Vậy thì đông quá, không đủ chỗ. A, mà cái xe của ta đâu. Còn cái hòm, cái hộp, vàng và tư trang nữa?

Jacques:

- Chủ quán Bournier đem đi không thấy đem về nữa. Lại tưởng Tướng quân đi trong xe ấy rồi.

Ông tướng:

- Thằng xỏ lá! Anh Moutier, ngày mai ta phải đến xem thế nào. Đã đem ba kẻ cướp ấy đi chưa?

Moutier:

- Tôi vừa thấy đi rồi, thưa tướng quân. Cảnh sát giải chúng trên một xe. Chắc mai quan tòa đến.

Elfit:

- Mai đã đến!

Moutier:

- Chúng tôi sẽ về ngay, Elfit ạ. Không lâu đâu. Ba tuần tám. Hai ngày đi về, tất cả chưa đến một tháng.

Ông tướng:

- Ta sẽ về ngay, con gái ạ. Con mong ta, vậy là có lòng lắm.

Cả Elfit lẫn Moutier mỉm cười. Ông tướng vẻ hóm hỉnh. Ông tướng:

- Con thử dài vì ta à, Elfit? Không trả lời? Không trả lời là đồng ý. Cái thử dài ấy đáng giá một đồng hồ vàng và một dây chuyền.

Elfit:

- Không đâu, thưa Tướng quân. Không phải thế. Tôi không muốn... Tướng quân biết rằng...

Ông tướng:

- Ta không biết gì cả. Lúc này con đã thử dài một cách rất buồn rầu vì ta đó.

Elfit:

- Không phải đâu, Tướng quân biết...
thở dài vì Joseph đi đấy.

Ông tướng:

- Sự thành thật của con đáng thưởng
thêm đôi vòng tai và một cái trâm.

Elfit:

- Tướng quân rộng rãi quá! Quá quá!
Tôi không đáng được thế đâu.

Ông tướng:

- Con khờ khạo lắm. Con chưa biết
đánh giá một con người. Con chưa nhận
ra giá trị của con. Phải ta mới biết. Hỏi
Moutier xem con có đáng được một đồng
hồ vàng không nào.

Moutier:

- Đáng được cả khối vàng của nước
Pháp.

Ông tướng:

- Con nghe thấy chưa? Có phải chỉ ta nói đâu. Moutier, ta sang quán nhà Bournier đem cái hòm và cái hộp về đi.

Moutier:

- Thưa vâng. Đường gần thôi.

CHƯƠNG 12

CỦA HỒI MÔN

Ông Tướng và Moutier cùng đến quán trọ Bournier. Trong nhà không có ai ngoài viên lục sự tòa thị chính đang ngồi viết. Moutier nói mục đích ông Tướng đến. Viên lục sự làm khó dễ trả lời rằng không biết ông Tướng nào cả. Ông tướng:

- Ông cho tôi là kẻ trộm à? Tôi là người bạn nhà Bournier muốn giết để

cướp của. Tôi có quyền đòi lại những thứ của tôi.

Lục sự:

- Thưa ông, tôi có phận sự coi sóc tòa nhà này cho đến khi công việc được giải quyết. Tôi không biết đồ đạc của ông. Tôi không thể để mang đi những thứ tôi có trách nhiệm giữ và thuộc về ngôi nhà này.

Ông tướng đưa bản danh mục đồ đạc cho viên lục sự và nói chỗ để từng thứ. Viên lục sự vào phòng tìm và đưa ra. Ông tướng biểu hai mươi franc. Thột tiên ông lục sự cương quyết từ chối, sau dụi giọng xuống, rồi cuối cùng nhận và làm ra vẻ miễn cưỡng. Moutier vác chiếc hòm, tay xách cái hộp, hai người đi về «Quán Thiên Thần». Ông Tướng gọi Paul và Jacques vào phòng. Ông mở cho

chúng xem những thứ đựng trong hòm và trong hộp. Trong hộp có nữa tá đồng hồ vàng có dây đeo loại đẹp đặc biệt, các đồ trang sức bằng kim cương và đá quý, một ví đầy giấy bạc và một xà cọt đựng chạt tiền vàng. Tất cả những thứ này, ông Tướng đã hờ hênh để bọn Bournier nhìn thấy và thúc giục lòng tham của hắn. Cái hòm đựng mọi thứ quần áo và khăn dùng trong bữa ăn.

Jacques và Paul mê mẩn reo lên mỗi lúc ông Tướng giơ cho xem một thứ mới. Nhất là những chiếc đồng hồ, làm chúng cực kỳ thích thú. Ông Tướng nhắc một chiếc loại trung, dây đeo bằng vàng, đặt vào một hộp, màu đỏ và bảo Jacques:

- Chiếc này là của chú cháu tặng cô Elfit. Còn hai chiếc này, ông nói và cầm lên hai đồng hồ không đẹp bằng, là của chú cháu tặng hai cháu. Nhưng đừng nói

với ai, không chú ấy lại phê bình ông đã cho các cháu xem.

Jacques:

- Đây là của Tướng quân cho chúng cháu chứ.

Ông tướng:

- Không phải, của chú Moutier đấy. Tặng phẩm của chú ấy nhân ngày cưới.

Jacques:

- Nhưng chú ấy mua bao giờ? Chú lấy gì để mua? Chú vừa nói chú nghèo, chú không có tiền.

Ông tướng:

- Đúng thế. Chú không có tiền vì chú đã tiêu hết.

Jacques:

- Chú bảo chú nghèo, nên không thể lấy vợ. Nếu không có Tướng quân thì đã không có đám cưới. Vậy mà sao chú lại tiêu hết tiền mua tặng phẩm.

Ông tướng:

- Đúng thế. Nhưng ta nói điều gì mà không tin là rất vô lễ.

Jacques:

- Vâng ạ. Tướng quân kính mến. Nhưng Tướng quân cho gì mà không cảm tạ là vô ơn.

Ông tướng:

- Thằng láo! Ta đã bảo...

Ông tướng không nói tiếp được nữa vì Jacques và Paul mỗi đứa nắm một tay ông hôn, không bỏ ra nữa. Ông cố giằng ra mà không được. Ông bực, ông quát,

dọa báo cảnh sát đến bắt giam. Cuối cùng ông gỡ ra được, chạy sang phòng đang có Moutier, Elfit và bà chị ngồi. Mặt ông đỏ gay, mồ hôi nhễ nhại.

- Moutier, ông gọi, sang phòng bên ta nói việc này.

Moutier ngạc nhiên nhìn ông. Giọng ông có vẻ giận dữ. Ông không về phòng mà đi đi lại lại, hay tay chấp sau lưng, thở và lau trán.

Moutier:

- Có chuyện gì xảy ra, thưa Tướng quân? Thấy Tướng quân có vẻ...

Ông tướng:

- Có vẻ một thằng ngốc, yếu và kém một đứa trẻ lên chín, một đứa trẻ lên sáu. Khi ta nói, nó không nghe. Ta đứng

dậy đi, nó giữ lại. Anh thấy có quá đáng không?

Moutier:

- Nhưng, thưa Tướng quân, tôi vẫn không hiểu. Có chuyện gì vậy?

Ông tướng:

- Anh cứ hỏi hai đứa trẻ, chúng sẽ nói.

Jacques cười:

- Chú Moutier. Cháu cảm ơn chú đã cho chúng cháu chiếc đồng hồ đẹp bằng vàng làm quà tặng nhân ngày cưới.

Moutier rất ngạc nhiên:

- Đồng hồ vàng? Quà tặng nhân đám cưới! Cháu điên à! Chú lấy đâu ra tiền để mua đồng hồ vàng làm quà tặng

đám cưới? Tặng đồng hồ cho hai đứa trẻ, trong khi bản thân chú cũng chẳng có! Mà quà tặng đám cưới nào, chú đã nghĩ đến quà cưới đâu.

Jacques:

- Tướng quân thấy chưa? Cháu đã bảo mà. Chính tướng quân...

Ông tướng:

- Im đi! Đồ hớ lẻo! Ta cấm mày không được nói. Moutier, cấm anh không được nghe nó. Anh chỉ là Trung úy. Ta là Tướng. Đi theo ta, có việc cần nói với anh.

Moutier càng ngạc nhiên thêm, đi theo. Vào phòng ông Tướng đóng sầm cửa lại. Ông tướng nghiêm nghị:

- Hồi môn của các người đây. (Ông

ấn vào tay Moutier một ví đầy). Ta đã thêm vào đấy cả tiền cho lễ cưới và mua sắm đồ gia dụng. Đây là đồng hồ cho Elfit, đây là của anh (Moutier đẩy lại). Lạ thật! Chả nhẽ anh không có đồng hồ để cần khi xem giờ? Mỗi lúc lại đi hỏi vợ anh? Thanh niên mà chẳng có đầu óc gì cả. Thật đấy. Hai chiếc này là của hai con anh. Anh sẽ đưa cho chúng. Chứ không phải tôi đưa. Anh nghe chưa? Không phải là tôi. Tôi không cho chúng. Có phải tôi cưới vợ đâu? Có phải tôi nhặt được chúng, cứu giúp chúng, đưa chúng đến với hai người phụ nữ tuyệt diệu để chúng được sung sướng đâu. Hai bà phụ nữ tuyệt diệu. Anh sẽ được sung sướng, anh Moutier tốt bụng ạ. Tôi biết lắm anh ạ. Anh đi khắp thiên hạ cũng không tìm được người như thế. Tôi tiếc mình lại là Tướng, lại là Bá tước Dourakine, lại đã sáu mươi ba tuổi, lại là người Nga. Nếu

tôi mới ba mươi tuổi, chỉ là trung úy, là người Pháp thì tôi là anh rể anh, tôi sẽ lấy bà Blidot.

Ý nghĩ có người anh rể là một ông tướng già tóc bạc phơ, mặt đỏ lựng, bụng to, vai rộng như Hercule, làm Moutier không nhin được cười. Ông tướng thấy Moutier cười cũng cười theo. Nghe tiếng hai người cười, bà Blidot, cô Elfit và hai đứa trẻ chạy sang. Họ sững sốt khi nhìn thấy ông Tướng đang cười lăn lộn trên giường, còn Moutier đang dúi dụi vào cái bàn, trên bàn bày la liệt các thứ bằng vàng.

Ông tướng nhồm dậy. Ông tướng:

- Chúng tôi cười vì... Ha! ha! ha!... Bà Blidot tốt bụng ạ... Ha! ha! ha! Tôi muốn lấy bà để làm anh rể Moutier... Ha! ha! ha!...

Bà Blidot:

- Lấy tôi! Ha! ha! ha! Tướng quân buồn cười quá! Ha! ha! ha! Thật kỳ cục! Ha! ha! ha!....

Elfit cũng phá lên cười. Hai đứa trẻ thấy người lớn vậy cũng hòa vào reo hò, chạy nhảy. Trong phòng ran lên tiếng cười đủ kích cỡ. Ông Tướng là người đầu tiên thôi cười. Ông cảm thấy lời đùa cợt của mình về chuyện lấy bà Blidot là vô duyên.

- Trong thâm tâm, ông nói, tôi thắc mắc tại sao chúng ta lại cười. Tôi đã thấy có nhiều người Nga lấy vợ Pháp, có nhiều người đàn ông ngoài sáu mươi tuổi vẫn lấy vợ, nhiều công hầu lấy thứ dân. Vậy chuyện tôi nói có gì đáng cười. Tôi có già nua, xấu xí, ngu ngốc, độc ác quá đến mức không ai có thể lấy tôi? Anh Mou-

tier, anh xem tôi có thể lấy vợ như anh được không?

- Đúng thế, thưa Tướng quân, cười. Moutier nói, cần hai môi để khởi bật ra tiếng. Chỉ có điều Tướng quân vượt lên trên chúng tôi quá nhiều nên thấy buồn cười, nếu mình lại có một rể là một vị Tướng, một bá tước, một người giàu có! Thế thôi ạ.

- Đúng vậy, ông Tướng lại nói. Cho nên đây chỉ là pha trò. Chứ có bao giờ bà Blidot lại đồng ý.

Bà Blidot:

- Không bao giờ, thưa Tướng quân, không bao giờ. Nhưng sao Tướng quân lại bày vàng bạc, châu báu ra thế? Để làm gì vậy?

Ông tướng:

- Để làm gì hả. Bà sẽ thấy. Elfit, chiếc đồng hồ này của cô; chiếc này của Jacques; chiếc này của Paul; chú Moutier cho hai cháu đấy. Bà Blidot quý mến, bà nhận chiếc này, dành riêng cho bà. Không ai không nhận được - ông nói thêm khi thấy bà Blidot có ý từ chối - tên từng người đã ghi sẵn lên từng chiếc.

Elfit:

- Tướng quân chu đáo quá, không ai từ chối được.

Moutier:

- Cảm ơn Tướng quân. Tôi cũng thấy như thế, Tướng quân thật là tốt. Nhưng vì sao Tướng quân có ý định sắm những thứ này?

Ông tướng:

- Từ đâu mà tôi có những ý định này à, anh bạn? Thế này nhé: Khi anh chia tay tôi để đến đây, tôi thầm nghĩ: «Phải thu xếp cho nó. Vì túng thiếu nên nó chịu bó tay. Ta sẽ chu cấp cho nó, giúp nó giải quyết và chuẩn bị tặng phẩm đám cưới.» Ta mua những vật phẩm này, và ra đi cùng ngày với anh, định đến đây trước anh để làm quen với cô dâu và bà chị cùng hai đứa trẻ. Nhưng ta lại hớ hênh để lộ cái túi đựng số giấy bạc tiền mừng cộng thêm chi phí đám cưới và mười nghìn franc bằng tiền vàng cùng các thứ khác. Lão chủ quán nổi lòng tham đã nhốt ta định giết để lấy của. Đấy, tại sao những chiếc đồng hồ lại khắc sẵn tên từng người. Bây giờ anh hiểu rồi chứ?

Moutier:

- Thưa Tướng quân, bây giờ thì tôi hiểu. Elfit và tôi sẽ chẳng bao giờ dám quên...

Ông tướng:

- Quên, nhớ gì! Vẽ chuyện! Ăn tối đi rồi còn phải ngủ. Ta đói bụng và buồn ngủ lắm.

Bà Blidot chạy vào bếp bê chảo thức ăn bị bỏ quên vì mãi nói chuyện. Elfit và Moutier bày bàn. Jacques và Paul xuống hầm lấy rượu. Ông tướng còn lại một mình đứng giữa phòng, hai bàn tay chắp sau lưng. Ông mỉm cười nhìn mọi người.

- Được lắm, anh bạn Moutier!... Nào ta vào chỗ!... Một cốc để mừng cho sự thịnh vượng của «Quán Thiên Thần».

Jacques mở nút chai và rót rượu:

- Quán Thiên Thần muôn năm! Mọi người trong Quán muôn năm! - Ông tướng nâng cốc, hô to và uống cạn một hơi... Hầm rượu «Quán Thiên Thần» tuyệt quá! Uống rượu này chúc sức khỏe tuyệt quá!

Mọi người ăn uống, trò chuyện vui vẻ, rồi đi ngủ. Người nào cũng kéo một mạch cho đến sáng. Jacques và Paul cất đồng hồ của chúng dưới gối lúc nằm ngủ. Elfit ngắm nghía chiếc đồng hồ của mình thật lâu, rồi úp vào tai nghe, rồi giữ trong tay trong lúc ngủ. bà Blidot và Moutier cũng làm giống như Jacques và Paul. Sáng dậy, việc đầu tiên là họ cầm ngay đồng hồ xem nó có chạy không.

